

P. KRIZOSTOM:

Angeli varuhi.

Ob naši strani plavajo
v detinskih dneh.
V žaru zlatem sijejo
v otrokovih očeh.

Vsa naša mladost
je v njihovih rokah,
vsa velika modrost,
ves up naš, ves strah.

Kadar bliski s neba groze,
kadar tulijo viharji
in besne pekla vladarji —
nam ljubeče ob strani stoje.

Skozi lilije nas vodijo
k Srcu božjemu.
Bridko plakajo, če pademo.

— — — — —

Angeli varuhi,
mili prijatelji,
pri nas ostanite!
Zarja večerna že rdi;
njen žar nas v dušo boli.
K Jezusu dobremu
v raj nas peljite!

Sveti Teofil iz Korte.

Korzika — domovina velikega Napoleona, Korzika domovina častiljubnega naroda in viteških običajev je dne 23. aprila 1930 v svojo slavno zgodovino vpletla nov dragocen kamen — svetega Teofila iz Korte.

Korte (Corte) staro, malo tiho mesto ležeče ob oznožju gore Monte Rotondo, malone v sredini otoka Krnano s starim ponosnim gradom in z zidovjem obdano je bilo zibel malemu Blažku — edincu iz odlične rodbine Signori. Oče Janez Anton Signori in mati Marija Magdalena Arrighs sta bila dokaj premožna, vendar je bila glavna odlika te rodbine globoka religioznost in velika medsebojna obzirnost.

Dne 30. oktobra 1676 jima pošlje nebo malega fantka, ki je dobil pri krstu ime Blažek.

Malega Blažka radost je bila ponavljati neštetokrat „Ave Maria“. To je bila njegova prva molitev, to je bila pesem njegovih malih ročic, ki jih je sklepal pred sliko Madone. Bil je zelo nežen in do svojih sovrstnikov poln ljubeznivosti. Čudno je bilo to, da se v njegovi družbi nobenemu malemu Korzikancu ni posrečilo biti surov ali pa nespodobnega obnašanja. Enako ni trpel ta otrok nobene nelepe govornice.

Vedno bolj se je vnel v tihoti samotnih večerov v starem mestu za oni mir, ki za samostanskimi vrati cvete — seveda šele po trdi, trdi odpovedi — za ono svetostjo, ki jo samostan vzgaja in neguje — seveda so zadaj skrite solze in nemajhna bridkost.

Petnajstleten komaj in še ne šestnajstleten ta otrok in vendar z moško resnobo prevzet ponoči odide od staršev in nič ne pove, kam gre in zakaj.

Nepopisna je seveda skrb roditeljev za sina edinca. Ko zvesta da je mali ubežnik, v kapucinskem samostanu, ki se je nahajal nekje v bližini, gre oče nemudoma tja in sina privede po mnogem prigovarjanju nazaj v očetovo hišo. Vendar pa mu s tem klica po samostanu niso zatrli, le poglobila se je njegova volja služiti na ta način Gospodu življenja in smrti. In ko so starši uvideli, da ne solze in ne prošnje ne pomagajo, s težkim srcem privolijo, da gre zadnji iz rodu Signorijev v samostan. Preprosijo ga le v toliko, da stopi v red frančiškanov. 21. septembra 1693 je prejel frančiškansko obleko in redovno ime Teofil-Bogoljub.

Pater Štefan de Alesano mu je bil vodnik na ostrem potu novega življenja — pa tudi umevajoč prijatelj.

1694. se je izročil Bogu po končanem novicijatu z večnimi obljubami, nato je sledil šestleten študij modroslovja in bogoslovja, tako da je mogel biti l. 1700 posvečen v mašnika. Te študije je dovršil v Rimu in v Neaplju v samostanu „Maria la Nuova“. Po končanih študijah ga je določil tedanji generalni komisar P. Kerubin de Narda za lektorja. Zaradi tega se je moral še enkrat napotiti v Rim, da ondi študij nadaljuje in napravi potrebne izpite.

V samostanu Civitella pa se na potu seznanil s patrom Tomažem de Cora — sedaj tudi že blažen — in ta ga pregovarja naj se odreče časti lektorata, ter naj se rajši oprime strogega življenja v ritiru — ali zavetju.

Teofil okleva, pa se vseeno napoti v Rim. Toda tik pred Rimom mu spodrsne in tako nesrečno pade, da si zlomi nogo precej nad ko-

lenom. Tako se je njegovo življenje preokrenilo v povsem drugo smer. Odsel je v Civitello in poslej hodil apostolska pota po Italiji. Istočasno pa raste v čednostih in krepostih iz dneva v dan. Uboštvo ljubi z nepopisno iskrenostjo in je kot gvardijan prevzet otroškega zaupanja v božjo previdnost, ki ga nikoli ne vara. Do sobratov je poln ljubezni, sam do sebe je strog, v občevanju ves ponižen in krotak. Do bolnikov ima posebno ljubezen in velika moč do src ga oblikuje tako zelo, da ga premnogi hočejo imeti za tolažnika ob smrtni uri.

Ker so hoteli tudi drugod vpeljati strožje življenje, so poslali P. Teofila na Korziko v spremstvu šestih sobratov, da mu pri težavnem poslu ustanavljanja strogih samostanov pomagajo.

Na Korziki ostane Teofil štiri leta. Ker pa so ga v Italiji pogrešali, ga je l. 1734 vrhovni predstojnik poklical nazaj v Civitello. Pa tudi tukaj ne ostane dolgo časa, zakaj že ga kličejo v Toskano v malo mestece Fucecchio (Fučekjo), da onda uredi strogo samostansko življenje. Po mnogih težavah se mu to posreči in zaupanje do njega raste v samostanu in izven samostana. Vsi ga ljubijo, vsi ga spoštujejo, vsi cenijo njegovo pobožnost, občudujejo njegovo delavnost in gorečnost.

10. maja 1740 ga kličejo k nekemu bolniku. Sam ves bolan se nič ne pomišlja bolniku storiti zadnjo uslugo. Ko se vrne od bolnika, se tudi sam čuti zelo slabega in čez tri dni se mora vleči.

16. maja Teofil umre obdan od sobratov blažene smrti. Do zadnjega ves zvest, do zadnjega strog, do zadnjega delaven — je v Bogu naposled našel svoj zaslužen mir.

Ko so ga prenesli v cerkev, so množice uro za uro oblegale mrtvaški oder, mu poljubljali roke in jemali koščke njegovega habita za spomin.

Že l. 1750 se je pričelo s preiskovanjem njegovega svetega življenja. Dokazalo se je, da mu je Bog v izredni meri naklonil dar prerokovanja in čudežev, ki jih je že v življenju mnogo storil.

24. septembra 1895 ga je papež Leon XIII. prištel med blažene. Letos ga je Pij XI. uvrstil v število svetnikov.

Njegove čednosti, zlasti pa njegova apostolska gorečnost, morajo biti nam kot svetla luč, ki vodi iz plitve in površne vsakdanjosti in begetnosti — v stalnost večnosti.

P. MODEST:

Viri božje milosti.

c) Sveto Rešnje Telo.

Zakrament sv. Rešnjega Telesa je pravo Telo in prava Kri našega Gospoda Jezusa Kristusa pod podobama kruha in vina. Ta najsvetejši zakrament je postavil Zveličar pri zadnji večerji, na veliki četrtek, ko je poslednjič s svojimi učenci jedel velikonočno jagnje.

„To delajte v moj spomin!“ S temi besedami je izročil Jezus apostolom in njih naslednikom škofom ter njihovim pomočnikom mašnikom oblast darovati najsvetejšo daritev in deliti vernikom sv. obhajilo.

Pri daritvi sv. maše je mašnik obhajal najprej samega sebe, nakar je diakonom izročil presv. Rešnje Telo in Kri, da so jo delili zbranim vernikom; prejeli so torej sv. obhajilo pod obema podobama. — Ta običaj pa se je kmalu spremenil. Za časa sv. Ciprijana že vemo, da

so v afrikanski cerkvi duhovniki delili sv. obhajilo pod podobo kruha, dijakonom pa so prepustili delitev sv. obhajila samo pod podobo vina.

Ko je v 12. ali 13. stoletju prevahala navada deliti vernikom zakrament sv. Rešnjega Telesa pod obema podobama — iz zelo tehtnih vzrokov, so se omejili na delitev sv. obhajila samo pod podobo kruha — je sama po sebi nehala tudi služba diakonov. Vendar je pa kljub temu ostal diakon še vedno izredni delivec tega zakramenta. Poslužiti pa se je smel te svoje pravice le v slučaju resnične potrebe in z dovoljenjem mašnika, oziroma župnika.

V prvih časih krščanstva, ob preganjanju, so verniki sv. obhajilo nesli s seboj domov in so se v nevarnosti sami obhajali. Pooblastili so tudi laike, da so nesli sv. obhajilo tistim, ki so bili v smrtni nevarnosti. Tako piše Dionizij Aleksandrijski, da je starček Serapijon v smrtni nevarnosti prejel sv. popotnico iz rok nekega dečka. Ta običaj se je tako razširil, da so laiki sploh nosili sv. obhajilo bolnikom, in se je dolgo časa uveljavljal. L. 829. so bili na zboru v Parizu prisiljeni prepovedati, da bi ženske nosile bolnikom sv. obhajilo. Zbor v Londonu je dovolil, da laiki smejo nesti samò sv. popotnico in tudi to samò v slučaju sile in potrebe.

Kdor je po sv. krstu postal član Cerkve Kristusove, je dobil pravico zajemati iz virov milosti, sv. zakramentov — torej tudi pravico prejemati sv. obhajilo. Nekrščeni ne morejo prejeti tega zakramenta. Zato že zelo stare postave pozivajo klerike, da naj vestno pazijo in skrbijo, da ne bodo k sv. skrivnostim pripuščali druge, kakor samò vernike.

Prejemnik sv. obhajila mora biti živ človek — kristjan. Temu pravilu je nasprotovala navada, ki se je v 4. stoletju ugneznila po raznih cerkvenih občinah, da so namreč mrtvim polagali sv. Rešnje Telo v usta. Trulanski cerkveni zbor se je moral boriti proti tej razvadi. Zdi se, da je ta izredni običaj nastal vsled tega, ker so hoteli zadovoljiti hrepenenje tistih mrtvih, ki so se ločili s tega sveta, ne da bi bili prejeli sv. obhajilo, četudi so to iskreno želeli. Morda ga je pospeševalo tudi dejstvo, da so včasih neposredno pred smrtjo umirajočemu podelili sv. obhajilo, katero pa ni mogel več zaužiti. Po tej poti so mogli priti do mnenja, da ni nič nespodobnega, ako z mrličem položijo sv. Rešnje Telo celò v grob. Sv. Gregorij pripoveduje o nekem mladem menihu, čigar truplo ni hotelo ostati zakopano v grobu; večkrat so ga že pokopali, pa ga je zemlja vedno znova vrgla na površje. Menihi so vso zadevo razložili sv. Benediktu, ki jim je naročil, da naj mrliču na prsa položijo sv. Rešnje Telo in ga zakopljejo. Ko se je to zgodilo, je truplo pokojnega moglo mirno počivati v grobu. Četudi bi se nam mogla zdeti neverjetna ta dogodba, vendar nam jasno dokazuje prepričanje tedanje dobe in navado obhajanja mrličev. Cerkev se je kajpada trudila, da je ta nespetmetni in za najsvetejši zakrament neprimerni običaj kolikor mogoče hitro zatrla.

V starem in tudi še v zgodnjem srednjem veku je Cerkev delila sv. obhajilo že dojenčkom in sicer samò pod podobo vina. Ne samò na dan sv. krsta, ampak tudi pozneje, kadarkoli so se udeležili najsvetejše daritve svete maše. Kakor hitro pa so toliko odrasli, da so mogli zauživati gostejšo in trdnejšo hrano, so ga prejemali pod obema podobama. Zlasti so pazili tudi na to, da ni kak otrok umrl brez sv. popotnice.

Toda kmalu se je pojavil odpor proti navadi dajati otrokom sv. obhajilo. Ta odpor se je ojačil po sklepu lateranskega cerkvenega zbora iz l. 1215., ki je potrdil in razglasil postavo, da morajo vsi verniki, ki so

prišli k pameti vsaj enkrat na leto prejeti sv. obhajilo. Otroke torej, ki se niso pri pameti niso več obhajali. Doba spoznanja, razločevanja, ko otrok začne že nekoliko misliti, je okoli sedmega leta; malo preje ali pozneje, kakor so pač otroci bolj ali manj razviti. Tedaj se zanje začne dolžnost prejeti sv. obhajilo. In tega določila se Cerkev zlasti v novejšem času trdno drži.

Verniki so sv. obhajilo prejemali teš č. Dasiravno vemo, da so pri zadnji večerji apostoli iz Gospodovih rok prejeli najsvetejši zakrament potem, ko so že preje jedli velikonočne jedi, vendar moremo v Cerkvi že zelo zgodaj opaziti drugačno navado; da so verniki prejemali sv. obhajilo zjutraj, pred vsako drugo jedjo ali pijačo, torej teš č. Tertulijan, znani cerkveni pisatelj, opozarja krščanske žene, naj se ne možijo s paganskimi možmi rekoč: „Mož ne bo razumel, kaj vživaš na skrivaj pred vsako drugo jedjo; pa četudi bi poznal ta kruh, ga ne bi imel za to, kakor ga imenujemo.“ Najbrž je bila to tedaj že splošna navada, zakaj tudi učeni Origen priporoča post kot najdosvojnejšo pripravo za sprejem najsvetejšega zakramenta. Sv. Avguštín pa piše: „Dopadlo je Sv. Duhu, da v čast takega zakramenta v usta kristjana preje pride Telo Gospodovo, kakor druge jedi, zato se namreč drži ta navada po celem svetu.“

Celi srednji vek so se držali te zapovedi in razvade, če so se kje udomačile, so strogo kaznovali. Sedem ali tudi deset dni se je moral postiti ob kruhu in vodi, kdor se je pregrešil v tem oziru.

V posameznih slučajih so pa tudi v najstarejši krščanski dobi spregledali to določilo. Na veliki četrtek so natančno posnemali potek zadnje večerje in so že pred sv. obhajilom zauživali druge jedi. Ravnotako so še v poznem srednjem veku smeli maševati za pokojnega, ki je neposredno prej umrl, tudi če niso bili teš č, ako duhovnika, ki bi bil še teš č, niso mogli dobiti. Seveda je vse te razvade Cerkev kolikor mogoče zatirala.

Edini razlog, ki je opravičeval prejeti sv. obhajilo tudi neteš č, je bila bolezen, pred vsem smrtna nevarnost. Še-le papež Pij X. je dal večje dovoljenje bolnikom, ki bi radi pogosto prejeli sv. obhajilo, pa ne morejo biti teš č. Če taki bolniki ležijo že več kakor en mesec in ni upanja, da bi kmalu ozdraveli, smejo s spovednikovim privoljenjem sprejeti sv. obhajilo enkrat ali dvakrat na teden tudi neteš č. Vzeti pa smejo pred sv. obhajilom le kaj tekočega kot okrepčilo.

Če bi pa kdo iz kateregakoli drugega vzroka želel neteš č prejemati sv. obhajilo, se mora obrniti na rimsko stolico in prositi za spregled, katerega bo tudi dobil, ako ima zadosti tehtne razloge.

Prvi kristjani so z veliko vnemo pristopali k mizi Gospodovi. Splošno pravilo je bilo, da so vsi, ki so se udeležili sv. maše, prejeli tudi sv. obhajilo. Od 4. stoletja dalje pa je začela pešati ta gorečnost najprej v vzhodni, potem pa tudi v zapadni Cerkvi. Vsakdanje sv. obhajilo je ponehalo in še za nedelje so duhovniki morali prigovarjati vernikom, da naj prejmejo najsvetejši zakrament. Nazadnje je prišlo tako daleč, da tudi o velikih praznikih niso prejeli sv. Rešnjega Telesa. Zato je bil lateranski cerkveni zbor prisiljen izdati postavo, da mora vsak kristjan, ki je že pri pameti, vsaj enkrat na leto in sicer o velikonočnem času prejeti sv. obhajilo. Papež Pij X. pa je v najnovejšem času spodbil vse ugovore ne samò proti pogostnemu, marveč tudi proti vsakdanjemu sv. obhajilu in tako spodbudil mnogo vernikov, da v vedno večjem številu prav pogosto pristopajo k mizi Gospodovi in se ogrevajo v večni Ljubezni.

Sv. Frančišek, ljubitelj Jezusov.

4. Rad je premišljeval Kristusovo trpljenje.

Svojo veliko ljubezen do Jezusa je sv. Frančišek črpal tudi iz premišljevanja njegovega bridkega trpljenja. Malo je svetnikov, ki bi bili toliko in s takšno slastjo premišljevali Kristusovo trpljenje in smrt, kakor je to storil sv. Frančišek. Kristus sam ga je bil vpeljal v to premišljevanje. Sv. Bonaventura pripoveduje namreč, da se mu je v začetku njegovega bogoljubnega življenja „nekega dne prikazal Jezus Kristus, Križani. Ob tem pogledu se je njegova duša raztopila v ljubezni in spomin na Kristusovo trpljenje se je vtisnil tako globoko v njegovo srce, da je v bodoče komaj zamogel misliti na Kristusa na

Sv. Frančišek prejme rane. (God 17. sept.)

križu, ne da bi se vdal solzam in vzdihovanju.“ Ko ga je dve leti po tej prikazni v cerkvi sv. Damijana Kristus celo nagovoril raz križa, tedaj ga je s tako močjo presunilo sočutje do trpečega Zveličarja, da je od tistega trenutka naprej nosil v duši Jezusove rane, ki so se pozneje pokazale tudi na njegovem telesu. Križani Kristus je bil najljubši predmet Frančiškovih misli. Prav živo si je predstavljal muke in bridkosti, katere je moral Jezus za nas pretrpeti. Ta spomin ga je zmeraj bolj in bolj vnel v ljubezni do Kristusa. Sploh je ljubezen do trpečega Zveličarja najznačilnejša poteza na Frančiškovem značaju.

Sv. Frančišek in njegovi duhovni sinovi so največ pripomogli, da se je pobožnost do Kristusovega trpljenja razširila, udomačila in ukoreninila med krščanskimi narodi. Takoj po smrti sv. Frančiška so člani njegovega prvega reda začeli učiti ljudi, kako naj premišljujejo in ča-

stijo Jezusovo trpljenje in smrt. Tako je nastala prelepa pobožnost križevega pota, katero so papeži obdarovali z mnogimi popolnimi in nepopolnimi odpustki. Križev pot je najlepši način premišljevanja Kristusovega trpljenja. Blagor nam, če bomo pogosto v svojem življenju hodili v duhu po križevem potu! Ta pobožnost nas bo polagoma popolnoma preobrazila ter nas tesno priklenila na Kristusa. Še laglje pa premišljujemo Kristusovo trpljenje, če prav pobožno in s premislekom molimo žalostni rožni venec, čigar posamezne skrivnosti nam živo kličejo v spomin, kaj in koliko je moral Kristus za nas trpeti. Priporoča se tudi, da čitamo ob petkih in v postnem času kako knjigo o Kristusovem trpljenju.

Veliko se dandanes govori in piše o prenovljenju in poglobitvi krščanskega mišljenja in življenja med ljudstvom. To stremljenje je zelo plemenito in hvalevredno. Vendar pa je vse prizadevanje zastonj, če se ne bodo ljudje prav tesno oklenili Kristusa ter iskali pri njem pomoči in zaslombe za svoje duhovne boje. Treba je torej vzdrževati s Kristusom prijateljsko zvezo, treba ga je večkrat obiskati v sv. Rešnjem Telesu in pri sv. maši, treba ga je pogosto in vredno prejemati v sv. obhajilu ter se vsaj tupatam potopiti v premišljevanje njegovega trpljenja, da se bomo navzeli njegovega duha in njegove ljubezni. Potem bo tudi Jezus naš najboljši prijatelj in zvest zaščitnik v življenju, po smrti pa naš milostljiv sodnik in dober plačnik v nebesih.

P. ANGELIK:

Tretji red in katoliška akcija.

Brezposelnost in delo.

V pisarno pride borno opravljen, sicer pa dostojen človek in prosi podpore.

„Zakaj si ne poiščete dela?“

„Rad bi delal. Mizar sem po poklicu. Lahko tudi šofer itd. Toda brezposeln sem, a to ne po svoji krivdi. Na tisoče ljudi je v enakem položaju.“

„Ali niste organizirani?“

„Ne. Naš stan nima organizacije.“

„Kako to?“

„Nekateri so premožni in ti so mnenja, da organizacije treba ni. Nekateri so revni in le pomočniki, ki se boje izgubiti delo, če bi se organizirali, ker imajo pač družino: ženo in otroke.“

„Zakaj se ne obrnete na socialno skrbstvo?“

„Obrnil sem se že nanj, pa so rekli, da so sredstva izčrpana in da nimajo denarja.“

„Kaj pa sorodniki, zakaj vam ti ne pomagajo?“

„Večina od njih prav tako nič nima, tiste, ki so kaj imeli, sem že obral. Saj sem že tu mesece popolnoma brez vsakih sredstev.“

„Pa zakaj se ne obrnete na zavetišča za brezposelne?“

„Bil sem že tam. Toda od vseh strani pritiskajo novi brezposelni, in starejši se morajo umakniti. Lačen sem in utrujen. Krasti pa ne smem in goljufati prav tako ne, sicer me zapro.“

„Toda kako, da si niste preje ničesar prihranili za slabe čase?“

„Gospod, plača je bila slaba, komaj sem prislužil toliko, da sem plačal stanovanje in hrano. Zdaj sem ob vse. Gospodinja me je vrgla ven, ker nisem mogel plačati stanarine in ona od tega živi. Zastavil in prodal sem zadnje kose perila. Če prodam še suknjič, me bodo zaprli radi nedostojne obleke, če bi beračil od hiše do hiše — poskusil sem tudi to — bi mi stranke zagrozile z zaporom, ker beračiti je prepovedano. Zdaj spim že par dni na prostem in dnevno sem v strahu, da me ne zapro radi potepuštva. Kaj naj storim?“

Vedel nisem... Dal sem mu majhno podporo, ki je odgovor na dano vprašanje za en dan odložila.

Taki in podobni slučajji se dogajajo v mestih in tudi po deželi sleherni dan. To ve vsakdo, ki ima količkaj opraviti z reveži. In to je bil še eden izmed boljših beračev, ker je bil vsaj zdrav.

* * *

Kdor bi sodil površno, bi iz takih in podobnih dejstev sklepal, da je na svetu ali preveč ljudi ali pa premalo dela. Toda tudi če bi bilo ljudi manj, bi razmere ostale iste, da pa bi bilo premalo dela tudi ne drži. Povprašajmo delavce posameznih strok!

Če povprašate uslužbenca trgovin, vam bodo povedali, da imajo dela čez glavo. Preje so delali po osem ur dnevno, zdaj delajo po devet in deset ur dnevno.

Če povprašate delavce in delavke iz najrazličnejših obratovalnic, vam poreko: Prva leta po vojni, ko bi človek nekako razumel podaljšanje delovnih ur, da se nadomesti primanjkljaj v gospodarskih dobrinah, smo delali po osem ur dnevno, zdaj po deset in tudi enajst ur dnevno. In pogosto delamo celo ob nedeljah in praznikih.

Toda zakaj ne nastavijo več delovnih moči, ko je vendar toliko brezposelnih, bi morda vprašal eden ali drugi. Odgovor bi dobili: Predlagali smo že to. Toda rečeno nam je bilo, da lahko gremo, če nam ni kaj prav. Saj jih še dosti čaka na službe.

Vsakemu, ki zna sam misliti, mora biti jasno, da je človeška družba bolna, kajti pravkar opisani pojavi niso doma samo v naši državi, ampak prav tako tudi drugod.

Močno zmanjšati, če že ne povsem odpraviti bi mogla to zlo le močna organizacija delavstva, tega, ki je zaposleno in tega, ki ni. Le taka organizacija bi lahko s primernim poudarkom rekla: Mi hočemo delati, hočemo pa tudi imeti prosti čas za to, da nadomestimo izrabljene moči telesa in da skrbimo tudi za svojo dušo, za svojo izobrazbo. Hočemo, da se v obratu nastavi toliko moči, da se lahko izmenjavajo. Pa o tem je bilo govorjeno že v aprilski številki „Cvetja“.

Močno zmanjšati, če že ne povsem odpraviti bi mogli to zlo v resnici in ne samo po imenu katoliški proizvajalci gospodarskih dobrin (podjetniki, trgovci, tovarnarji) in v resnici in ne samo po imenu katoliški konsumentje. Prvi s tem, da bi svojim uslužbencem dali priliko, da si lahko v delavnikih nabavijo potrebne stvari, drugi pa s tem, da bi načeloma ob nedeljah in praznikih ne kupovali stvari, ki si jih lahko nabavijo ob delavnikih. S tem bi povsem naravno izpodbili zahteve tistih, ki trdijo, da morajo biti trgovine in obratovalnice odprte tudi ob nedeljah in praznikih.

Ker pa bo kljub vsemu temu še vedno ostalo gotovo število brezposelnih, je treba da poskrbimo tudi za te nesrečnike, kajti ne moremo vedeti, če ne bo ob priliki zadela ista žalostna usoda tudi člane III. reda in njih sorodnike. Tudi za brezposelne bi morala vsaj v večjih industrij-

skih središčih biti zadostno velika zavetišča, kjer bi isti dobili vsaj za silo hrano in streho, brez ozira na to, v katero občino ali državo spadajo, kajti želedec je mednaroden. Z njimi v zvezi bi morale biti posredovalnice za delo, da bi se tako ločilo tiste, ki hočejo delati, pa dela dobiti ne morejo in: tiste, ki delati nočejo in zato spadajo v prisilno delavnico.

Seveda takih ustanov ne zmore posameznik, ne posamezna skupščina III. reda, zmogel pa bi to celotni slovenski III. red s svojo skupno močjo in silo.

P. MODEST:

Po Frančiškovih stopinjah.

IX. Duhovni pastir v zavetišču.

V nekdanji kartuziji na vzhodnem delu mesta Parme, oddaljeni nekaj milj od kaznilnice pri „Sv. Frančišku“, je prebivala druga velika družina, kateri se je p. Lin z vso ljubeznijo posvetil, ki mu je pa napravljala tudi veliko dela, še več pa hoje, — prav za prav tekanja — sem in tja. Ubogi! kako je mogel, že itak zmučen od drugih potov, leta in leta vzdržati ta napor! Vendar je pa kljub temu ravno ta družina v Lambruskinijevem zavetišču, kakor je sam pripovedoval, nudila njegovi duši veliko tolažbe in utehe.

Tako skromno, pa vendar tako iskreno in živahno je pripovedoval o svojem delu za duhovno in moralno spopolnjenje teh vzgoje potrebnih duš, da ga je vsakdo ves ginjen moral poslušati.

V zavodu so imeli primerno gledališko dvorano, kjer so prirejali kinematografske predstave ali kake druge poučne in zabavne igre. P. Lin se jih je z veseljem udeleževal. Med otroci je sam postal otroško brezskrben, izvzeti moramo samo tiste trenotke, ko je moral nujno nastopiti kot preudaren oče. Zato se je kaj rad udeleževal ne samò njihovih skupnih iger in zabav, marveč tudi njihove skupne molitve.

Kdor pozna njegovo nežnost napram nebogljenim dojenčkom, ne bo prav nič presenečen, ako ga sreča sedaj še kot zgovornega tovariša in dobrohotnega svetovavca, kot očetovskega pokrovitelja doraščajočih dečkov. Znova in znova moremo opazovati na njem tisto duševno zmožnost, ki je že po naravi dana vsem pravim vzgojiteljem, da neprisiljeno prenesejo svoj vpliv na gojenčevo dušo in ima tem več uspeha, čim bolj neposredno in bolj podzavestno se to zgodi. Moč takega vzgojitelja obstoji v tem, da se učitelj poniža in dvigne učenca k sebi, da stojita takorekoč oba na isti stopnici. Oziraje se na p. Lina bi rekli: na isti višini stojita preudarni oče in nepremišljeni sin, dobrota z uvidevnostjo in predrznost z nezmožnostjo, čistost in nečistost, nedolžnost in propalost. To se je pa vršilo s tako obzirnostjo, da je bila vsaka neenakost izravnana, vsako tudi najmanjše nezaupanje odstranjeno; res bratovska ljubezen jih je vezala in bolešno razpoloženje mladostnika se je boljšalo, kakor se vrača zdravje v bolno telo, ko so mu vcepili zdravilnega cepiva.

P. Lin si je na vse moči prizadeval, da bi nesrečnim dečkom v zavetišču nadomestil pomanjkanje domačega družinskega življenja. Zato se je s tisto prirojeno mu prijaznostjo, kateri se ni mogel nihče ustavljati, veliko raje približeval zaprtim in odbijajočim značajem, kakor pa odkritosrčnim in zgovornim. Če je kdo izmed njih zbolel, je stopal okoli

njihove postelje in skrbno pregledoval, ali je z vsem potrebnim preskrbljen ali ne. Na najmanjše — od devetega leta so jih sprejemali v zavetišče — je še prav posebno pazil. Kadarkoli je kak mali rekrut prestopil prag kartuzije, je bil to za p. Lina posebno važen dogodek. Če je bilo mogoče, mu je hitel prvi nasproti, da je novodošli takoj zaslutil v njem svojega zaščitnika, svojega starejšega brata, da, svojo skrbno mater — občutek, ki je pogosto prvikrat v življenju osrečil tako mlado dušo.

Še dandanes krožijo med gojenci Lambruskinijevega zavetišča vsele in zabavne zgodbe, ki pričajo o veselem značaju nič hudega slu-tečega p. Lina. Kako je znal s svojimi dostojnimi šalami in naivnimi otročarijami, da se tako izrazim, o pravem času razpoditi temne oblake, ki so te mlade duše tako pogosto obdajali — ah, le prezgodaj, mnogo prezgodaj jih je vrtinec nesreče potegnili v svoje območje.

Kdo bi mogel kdaj pozabiti izredno lepa, da, pravljica božična drevesca, na katera je p. Lin obesil celo množino dobrih in sladkih reči vseh mogočih vrst? Kdor jih je le enkrat videl, ta se bo moral ču-diti, kako je mogel vsako leto znova to krasno drobnarijo zbrati? Ali jo je iz zraka nagraabil, ali iz zemlje izkopal? — ve pač sam ljubi Bog — gotovo je le to, da je bil sam beraško ubog in da je prosjačil ne zase, marveč za druge. Zato mu božjega blagoslova ni manjkalo.

Biti visok gospod, pokroviteljski dobrotnik in istočasno najbolji siromašni prosjak, to je bila naloga, ki jo je znal p. Lin sijajno rešiti.

Nekaj pa mu je delalo veliko skrbi in težav. Samo eno veselje je moral članom obeh svojih velikih družin, tako v kaznilnici, kakor v zavetišču, odreči: kajenje tobaka. Pa ravno za to suho zelenjavo so ga vedno nadlegovali tu in tam. P. Lin pa, da bi bil postavo prekršil! — nikdar in nikoli!

„Nikar me vendar ne prosite za to,“ jih je tolažil. „Saj veste, kako težko mi je odreči vam to naslado, kateri sem tudi sam udan že več let.“

Tako je resnično tudi bilo: pomiloval jih je tembolj in tem huje ga je bolelo, ker so vsi le predobro vedeli, da je kajenje njegova slaba navada, ki jo je pa tudi sam prostodušno priznal. — Res, malenkostna slabost, če pomislimo, v kako zatohljem, da se ne izrazimo še ostreje, vzduhu je moral prebiti cele dneve. — Vedno so mu kukale cigare ali cigarete iz tega ali onega žepa, pa kljubtemu jih je moral odreči njim, ki so ga tako prisrčno prosili zanje. Nedvomno — to je bila tajna bridkost njegovega življenja.

Bilo je nekega dne zgodaj zjutraj. P. Lin se je vrnil iz zavetišča in se podal naravnost v kaznilnico. Njegovo obličje se je svetilo same iskrene zadovoljnosti; ustnice si je grizel, da je mogel zadrževati smeh.

Kaznjenec, ki mu je pomagal pri njegovem delu, je to opazil:

„Zakaj ste tako veseli danes. p. Lin? Kaj je vendar novega? Prav gotovo ste zopet kako uganili?“ —

Sedaj se je razodela skrivnost njegove radosti; tako je je bil vesel, da se je naglas smejal. Ravnokar je prišel iz kartuzije; med potom že pa je bil opazil, da je izgubil dva zavoja tobaka — in sicer prav tam v zavetišču. Kak praznik za njegovo mladež! Brez skrbi, skrivaj ga bodo kadili, najstrožjemu nadzorstvu nakljub! Ali naj bo to krivda p. Lina? Kaj še? — Srečno naključje, prav zares!

Ko ga je naslednjega dne isti kaznjenec srečal, je bil p. Lin ves potrtn in zelo slabe volje. „Kaj se je zgodilo?“ — „Res nekaj žalostnega!“ Dečki so namreč prav hitro našli tobak, so pa tudi takoj uganili, iz čega gavega žepa je padel. Namesto da bi ga bili skrivaj pokadili, — kdo bi

„Zaznamoval si, Gospod, svojega služabnika Frančiška z znaki
svojega odrešenja.“

bil od njih pričakoval kaj takega! — so pa navalili na p. Lina, ko se jim je prikazal, in mu veselja zareči vrnili tobak.

„In vendar“, je pripomnil čisto obupani p. Lin, „bi nobeden teh porednežev ne imel za greh ukrasti tobak celo iz žepa ravnateljevega, če bi bilo le mogoče.“

Sledil je trenotek tihega premisleka! Takoj nato je tekel p. Lin v svojo celico in prinesel veliko škatlo samih sladkarij, ki jih je kdo ve kje dobil. Zmučen, kakor je že bil, se je takoj napotil nazaj v zavetišče, korakal je tisto jutro že v tretje dve milje daleč, da bi takoj poplačal skoraj preveč pridne otroke.

P. Lin je bil junak ljubezni, resnične evangeljske ljubezni. Naj bi bil kdo poskusil govoriti pred njim o kakem odlikovanju za delo, ki ga je storil! Morda bi bilo to edino sredstvo, ki bi bilo spravilo njegovo potrpežljivost iz ravnotežja.

Poskušali so ga predlagati za odlikovanje najprej z vitežkim križcem, pozneje pa z zaslužno svetinjo za socijalno skrbstvo. Tudi visoki uradniki kraljeve vlade v Parmi so se zavzeli za to zadevo. Tedaj pa je planil kvišku preprosti redovnik in uporabil vse svoje odporne sile proti tistim, ki so mu govorili o odlikovanju. Vsako prigovarjanje je kratko in malo odbil. Njemu ni nihče ničesar dolžan. On ne sprejme nikakega človeškega plačila za poslanstvo, ki ga je sprejel in spravljal edino le iz ljubezni do Boga.

P. ROMAN:

Na potih brezdomca.

Povest delavca.

Neko nedeljo popoldne pa je stari Tauroch pozval Blaža naj gre z njim v sobo, češ da ima važen pomenek. In res ga je naprosil naj gre naslednji dan mesto njega v Köln k nekemu trgovcu z žitom in naj še opravi bančne posle.

Tauroch je zvečer to tudi omenil in povdaril, da drugemu ne bi tega posla zaupal, edino Blažu.

Blaž je rahlo zardel — Žanet je odmaknila svoje blede lice, Greta pa je rekla veselo in poredno: Schauen Sie, nun haben Sie die Genugtuung. (Glejte, sedaj pa imate zadoščenje.)

Naslednje jutro je Blaž na vse zgodaj napregel konje in se odpeljal do postaje osebnih parnikov. Okoli šeste ure zjutraj je parnik pristajal in vzel potnike na krov, okoli osmih je moral prispeti v Köln.

Konje je pustil pri prijatelju starega Taurocha in dobre volje odšel na pomol, da ondi počaka na parnik.

Ko je prispel, je Blažu padlo v oči ime, ki je blestelo na boku parnika v zlatih črkah „Morska zvezda“ (Stern des Meeres). Vendar pa se dalje za to ni zmenil in je veselih korakov stopil na krov. Ko se je malo razgledal po sopotnikih, je uzrl v zatišju nekega redovnika. Obraza sprva ni videl, ker je bil sklonjen nad knjigo, pozneje pa sta se s pogledom srečala in Blaž ni mogel odmakniti oči od tega obličja. Bel obraz, skoro nežen in visoko čelo, lasje že malo osiveli, in oči — te oči kako so sijale, kako so govorile, kako so znale grajati, se smehljati, pobožati, zreti hladno in zopet toplo in odhiteti nekam v samoto, kamor morejo le izbranci.

Blaž ni vedel, da čas hiti.

In ni vedel, da je ta ura zanj usodna, odločilna.

Sicer pa — kdo to ve? Ti? Jaz? Nihče — zato ker Bog vodi naša pota kakor studence gora.

Köln-Kolin. Starodavno mesto z bogato zgodovino, prostrano, veliko, bučno, mogočno. Na obeh straneh Rena se razpenja in združuje v sebi že francosko živahnost in še nemško podjetnost. Tisoč dimnikov se spenja v zrāk in stotine cerkva in kapel. Nad vsemi pa kraljuje stolnica, katedrala, veličastna okamenela himna postavljena od človeških rok večnemu stvarniku. Devet stoletij je gradilo to stavbo — in zopet so prenehali in zopet začeli. Nešteto obetov in obljub in vzdihov so čuli ti mogočni kameniti kvadri. Bili so časi, ko je mogočna katedrala za časa francoske revolucije bila shramba za seno in so po marmornem tlaku topotali konji francoskih konjenikov in topničarjev — dokler ni navdušenje celega naroda začelo plačevati takozvani „katedralni davek“ — da se cerkev pozida do kraja. In niso samo katoličani prispevali, tudi protestanti, vsi so kot en mož zrlji v tej veličastni hiši božji simbol osvobodene, prenovljene, močne Nemčije svoje skupne domovine. In proti koncu 19. stoletja sta zakipela v to jasno porensko nebo dva stolpa, dva mogočna klicarja iz zemske nizkosti k nebeški višavi.

Blaž je sklenil to cerkev obiskati, iti tudi na stolp — samo nekoga si je želel, da bi mu to in ono razložil, pojasnil in ga opozoril na stvari, ki so vredne, da si jih človek zapomni. Žakaj Blaž je že imel to žilico v sebi vedno kaj novega videti in to tudi v sebi ohraniti. Ta „znatizeljnost“ ga je dozdej še dokaj srečno privedla še zmeraj do lepega cilja.

Ko je tako premišljeval kam naj se obrne, da bo potem, ko bo svoje posle uredil, lahko tudi mesto ogledal, je opazil, da ima redovnik pred seboj razgrnjen velik načrt mesta Kölna in da ravno nekaj piše na rob. Blaž, četudi skromen v svojem nastopu, vendar pretirane bojazljivosti sploh ni poznal, temveč si je mislil, če človek vpraša in prosi — to še nikogar ni osramotilo. Zatorej pristopi k redovniku skoro vesel, da ga vidi od blizu in da bo čul sedaj njegov glas, ker ga je že obraz tako izredno privlačil, in se predstavil s prošnjo, če sme staviti nekaj vprašanj.

Redovnik — bil je frančiškan — ampak Blaž se na te reči ni dosti razumel — se je z malone zagonetnim smehljajem sklonil k Blažu in za hip sta se z očmi prav od blizu ujela. Blaž je pred tem pogledom postal kakor majhen otrok. In to ga je ujezilo. Njegov ponos se upre. Toda v tem hipu začuje melodičen glas, tako prijeten, ves možat in vendar s senco nežnosti in neke posebne finese. Kakor vkopan obstoji in posluša, kaj mu pravi, ne, še vse bolj posluša ta glas, ki se zdi, kakor da ne izhaja iz grla temveč iz teh tako posebnih oči.

„Ne veste, kam bi šli v Kölnu?“

„Vem že, saj imam opravka ondi in tudi preje sem že bil često v mestu. Ampak razgledal bi si rad in nikogar nimam, ki bi me na glavne stvari opozoril.“

„Kdaj boste prosti?“

„Okoli poldne!“

„No, prav, ali boste našli, če Vam dam naslov, in se potem pri nas oglasite?“

„Kako — pri nas —?“

Preko obraza redovnika je hušknil rahel nasmeh, ampak nič žaljiv, preje dobrohoten in ljubezniv.

„Seveda, mogoče Vi tega ne veste — toda jaz sem frančiškan in ker sem sam tu na obisku grem v naš samostan. Tja tudi vas vabim.

Nahaja se v Ulrichstrasse — ulica sv. Ulrika št. 9. Pridite nekako ob 2 uri popoldne, če utegnete seveda.

Blaž samemu sebi ni verjel. Ta ljubeznivost — in ta dobri pogled! Zahvalil se je — menda še nikoli tako okorno in celo Gretin smeh in poredna ljubeznivost ga ni spravila v tako zadrego kot ta pogled, te oči, ta nenavadni obraz moža duhovnika.

Ko je ladijska sirena naznanila, da se bližajo velikemu mostu, ki veže oba dela mesta in se v mogočnem loku spenja preko Rena — je Blaž še enkrat pozdravil in potem ves nestrpen šel na delo, ki mu ga je Tauroch poveril. Primeroma lahko je vse opravil in kakor se mu je zdelo bo tudi gospodar prav lahko zadovoljen. To moramo itak povdariti, da je Blažu ljubezniv nastop in lepo obnašanje povsod pridobilo zaupanje. Tako je bil okoli enajste ure dopoldan že gotov. Kako dolgo se mu je zdelo še do dveh čakati, kaj naj ta čas le dela? Potem mu je prišlo na misel, da vsaj povpraša kje je ta Ulrikova ulica in res je pristopil k prvemu stražniku, ki imajo neko posebno obleko in povsem staromodne čake. Vendar pa so izvrstno izvežbani in vsak je mož na mestu. Zelo so uslužni in naš Blaž je kmalu dobil povsem točen odgovor na svoje vprašanje. Celo številko električne železnice mu je povedal in da se bo nekako dobre četrte ure vozil.

Blaž je nato zavil v bližnji hotel, si pošteno naročil, kar se mu je zdelo da bo dobro in se pri tem veselil popoldneva. Samemu sebi se je smejal, če je pomislil, da je kakor otrok, kateremu se obljubi igrača.

Že ob eni se je odpravil in še ni bila ura pol dveh, ko je po kratkem iskanju našel portal majhne samostanske cerkve. Vstopil je — in prevzela ga je tišina; ta mehka, opojna luč somraka. Postal je ves miren.

Nato je šel skozi stranska vrata in na porti pozvonil.

Brat vratar ga je prijazno pozdravil in vprašal kaj želi.

(Dalje prih.)

P. HUGO:

Življenje Mateja Talbota, delavca-tretjerednika.

Dne 7. junija 1925, na praznik presv. Trojice, se je v Dublinu, glavnem mestu Irske, na potu v cerkev sv. Odršenika nenadoma zgrudil neki delavec. Hitro so ga pobrali in ga odpeljali proti najbližji bolnišnici. Toda med potjo je umrl, ne da bi se zavedel. Oddali so ga v mrtvašnico. Kmalu za tem je prišla usmiljenka z bolniško strežnico tja, da ga dene na mrtvaški oder. Ko ste ga preoblekli, ste zapazili na njegovem telesu čuden pas, verigo zaviračo, dvakrat ovito okrog ledij in naobešeno z različni svetinjcami. Ena rama je bila ovita s tanjšo verigo, druga pa s pasom tretjega reda sv. Frančiška. Enako je imel stegno ovito s tanjšo verigo, kakor ramo, drugo pa s konopcem. Telo je bilo skupulozno čisto. Le verige so bile zarjavele, ker so se v kožo zajedle.

Kmalu se je za silo pojasnilo, da je mrtvec Matej Talbot, delavec-tretjerednik. Natančnejše poizvedovanje je dognalo, da je bil rajni v vsem svojem življenju spokorniška duša nekdanjih dni „domovine

svetnikov", kakor se Irska s ponosom imenuje. Na podlagi teh podatkov, zajetih iz takih, ki so rajnega nad 30 let poblizje poznali, je Jožef A. Glyn sestavil njegov kratek življenjepis,¹ ki je na Irskem doživel že trinajst izdaj in bil prestavljen v razne jezike, celo v kitajščino. Mi ga nočemo prestaviti, ker bi irske posebnosti koga lahko motile. Le povzeti ga hočemo, brez olepšavanja. Ne zato, da bi velikega spokornika kdo v vsem posnemal. Treba ga je bolj občudovati kot posnemati. A zgled naj nam bo, da je tudi človeku naših dni, sredi versko-moralno medlega, od materijalizma prežetega sveta, možno pošteno krščansko, da svetniško živeti, kdor resno hoče.

1. Iz njegovih mladostnih dni.

Matej Talbot je bil sin delavskih starišev, ki so se s trudom borili za vsakdanji kruh. Rojen je bil v Dublinu l. 1856. Ljudsko šolo je dovršil pri „Krščanskih bratih“ istotam. Takoj potem je moral še kot otrok za delom. Ni mu bilo v prid, da je bil tako zgodaj vržen v pisano delavsko družbo. Slabo je vplivala nanj. Ker so bili njegovi starejši bratci iste šole, je skupaj z njimi marsikatero užagal, ki ni kazala na bodočega svetnika. Nekoč so se tako daleč spozabili, da so starišem prodali domače prase. A naš Matevžek je bil zvita glavica. Druge bratce je potlačil notri, sam je odšel brez kazni.

Iz malega poredneža je postal velik. Kot mladeniča ga je kmalu zgrabil vrtnec življenja in ga potegnil s seboj v svoje globine. Kar je zaslužil, je zaveseljačil. Tudi alkoholni val, irska narodna slabost, ga je objel. Njegova mati je pozneje izpovedala, da je večkrat prišel brez čevljev domov, ker jih je zapil. Tako je šlo do 25. leta. Nekega sobotnega večera je stopil pred njo z odločnim zagotovitom, da hoče postati abstinent. Mater je ta njegova resna izjava sicer razveselila, a ji ni dosti verjela. Res se je zglasil v Clonliffe zavodu pri duhovniku dr. Keanu, da napravi po irski navadi takozvani „pledge“, to je obljubo pred duhovniško pričo, da za gotovo ne bo pokusil nikake alkoholne pijače.

Zaenkrat se je obvezal samo za tri mesece. A je takoj potem izjavil materi, da se hoče po preteku tega časa znova vrniti k glažu. Preveč ga je grlo srbelo. Toda polagoma se je uveril, da se lahko prestane brez alkohola. Ko je minil obljube čas, jo je obnovil za eno leto. Po preteku leta se je zavezal za celo življenje. S popolno, dosmrtno abstinenco se je začel v celem njegovem življenju temeljit preobrat, ki se je polagoma stopnjeval do tiste strogosti, katere znamenja so našli na njegovem truplu.

Po spreobrnjenju je imel posla v nekem protestantskem župnišču. Pastor je imel za kuharico dobro katoliško dekle. Videč poštenega in pobožnega mladega fanta, se mu je začela nekaj dobrikati, da bi jo poročil. Prilika je bila zanj tem bolj zapeljiva, ker mu je namignila, da je precej petična. Matej je nekaj časa kolebal, kaj naj stori. Brezskrbnejši dnevi, ki so se mu obetali, če jo poroči, so ga mikali. A neki notranji glas mu je tajno šepetal, da bo z nerazdeljenim srcem lažje Bogu služil. Začel je devetdnevnicu, da bi mu Bog na kak način razodel, kaj naj stori. Po božjem navdihnjenju se je enkrat za vselej odločil, da se noče ženiti.

Dokler je mati živela, je stanoval pri njej. Pozneje je imel pri sestri stanovanje in hrano. V lastni sobici je dozoreval v svetnika, molil, se

¹ The life of Matt Talbot, a Dublin labourer, by Sir Joseph A. Glyn, Dublin. Thirteenth edition.

pokoril in popeval svete pesmi. Na zunaj je komaj kdo opazil, da ima globoko v Boga zasidrano dušo pred seboj. Nekdo, ki ga je 25 let bližje poznal, je izjavil piscu njegovega življenja: Njegova zunanost ni bila nič posebno izrazitega, iz katere bi odsevalo kako bolj bogato notranje življenje. Po postavi je bil majhen, čokat. Oblečen je bil revno, a snažno. Hodil je hitro in delal dolge korake, ne kakor bi se mu tako mudilo, ampak ker je bil v se zamišljen. Čelo je imel visoko, oči velike, obraz resen. V občevanju se je razživel in ogrel, če se je pogovor sukal okrog predmeta, ki ga je zanimal, a se je znal prav tako živahno vnevoljiti, če predmet razgovora ni bil zanj. V govoru je bil njegov glas raskav. A če je bolj tiho popeval v svoji sobi nabožne pesmi, se mu je omilil in osladil, kakor ve povedati njegova sestra. Sicer pa, kakor je izpovedala druga priča, je najrajši molčal. Izzvan je prostodušno, odkrito, stvarno povedal, kar je mislil in zopet obmolknil. Kako zapet je bil glede svojega bogatega notranjega življenja, priča dejstvo, da ga je voditelj tretjega reda komaj poznal in ni vedel nič podrobnega povedati o njem. Zdi se, da vsaj pozneje ni imel niti kakega posebnega duhovnega voditelja, kateremu bi bil vso svojo notranjost razkril, ker se ob njegovi smrti nihče ni spomnil, da bi bil kako tako sveto dušo vodil na pot krščanske popolnosti. Dvema je pustil globlji pogled v svojo notranjost, Msg. Hickey-u in P. Walsch-u, ki sta že pred njim umrla.

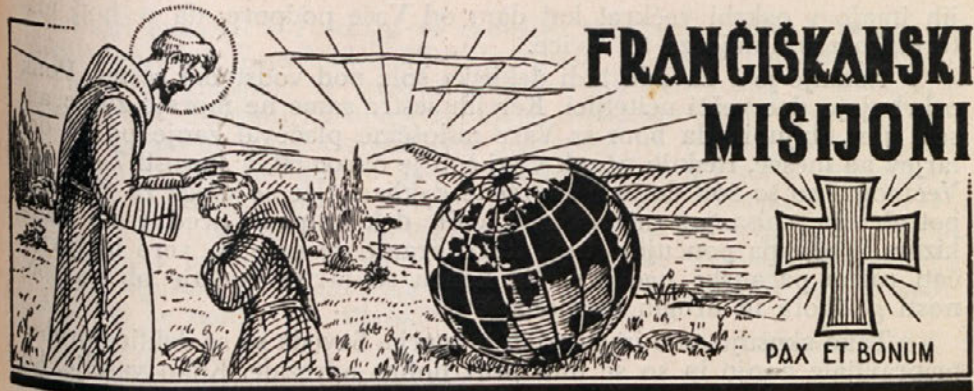
2. Kako je preživel dan.

Skozi dolga leta je spal na golih deskah, ki so bile le v toliko pregrnjene, da se niso videle. Tudi zgavje je bil le pregrnjen les. Za pozimi je imel še en koc, s katerim se je odel. Iz te „pernice“ se je vsako jutro dvignil ob 2. Takoj je pokleknil pred posteljo in molil do 4. Potem se je napravil ter zopet pokleknil in molil, dokler ni bil čas za 5. sveto mašo. Ko je bila pozneje ta sv. maša preložena na pol 6. uro, je bil on kljub temu vsaki dan že ob 5. pred cerkvenimi vrati, kjer je ob vsakem vremenu na golih kolenih kleče čakal, da je bila cerkev odprta. Da bi ga ljudje ne poznali, se je s plaščem ovil. Pred vstopom v cerkev je najprej poljubil cerkveni prag, nato je šel pred glavni oltar počastiti Najsvetejše. Pred sv. mašo je molil sv. križev pot. Po golih kolenih se je pomikal od postaje do postaje, skrbno s plaščem zakrit, da bi drugi tega ne opazili.

Med sv. mašo je pristopil k sv. obhajilu. Potem je nepremično klečal na golih tleh in ves v se zamaknjen, brez molitvene knjžice, opravil zahvalo. Ker se mu je mudilo na delo, ob delavnikih ni mogel dolgo ostati v cerkvi. Kmalu po sv. maši se je dvignil in s povešenimi očmi odšel. Ko je doma zavžil malo kakava, ako ni bil kak post, se je odpravil v lesno tovarno Martins Co na delo, kjer je delal trideset let. Če mu je le čas dopuščal je spotoma še enkrat stopil v cerkev.

Pri delu je bil silno natančen. Dva njegovih delovodij sta izjavila, da ni nikoli zamudil. Samo enkrat ga je ogoljufalo. Na dvorišču tovarne je nakladal težke avtomobile. Ko je eden odpeljal, kar je naložil, je moral čakati na drugega. Ker se mu je škoda zdelo časa, je stopil v bližnjo uto, se vrgel na kolena in molil. Ves zatopljen v molitev je preslišal prihod avtomobila in tako malo zamudil.

(Dalje prih.)

FRANCIŠKANSKI MISIJONI

PAX ET BONUM

P. HUGO:

Misijonsko poročilo p. Baptista Turk.

Po zadnjih časniških poročilih nas je usoda P. Baptista zaskrbela. Komunisti so že v predmestjih Hankowa. Tako smo brali. In tam ima P. Baptist svojo misijonsko župnijo. Kako bi nas ne skrbelo. Poznamo kitajske komuniste, ki tekmujejo z ruskimi. Njih pohodi so zaznamovani s krvjo, njih pota razsvetljujejo plameni. Poznamo tudi P. Baptista. Kakor rajni P. Engelhard je. Mučenec bi rad postal. Če bi mu tudi ob mestu zasidrane ladje velesil ponudile zavetišče v skrajni nevarnosti, bi ne zapustil svojih ovčic. Ko bi mu rešili evropske, bi ostal pri kitajskih. Po najnovejših vesteh Hankow vendar še ni v oblasti rdečih. Velesile so trdno odločene, da tudi ne bo. Ker pa danes nihče ne ve, kaj bo jutri, smo pri nas že začeli moliti za našega misijonarja in prosimo cenjene bravce, naj isto store.

Ko smo proti koncu lanskega leta dobili varen stik z njim, smo mu takoj začeli pošiljati med in po vojni nabrano misijonsko podporo. Precej se je nateklo in v hranilnici še znatno pomnožilo. S kolikim veseljem in hvaležnostjo nam je potrjeval pošiljatve in razkladal, kako bo podporo obrnil, da bo kar največ zalegla. Pa naj nam sam pove kakor jim kaj. Takole piše dne 24. febr. 1930:

„Dne 21. febr. sem prav s posebnim veseljem prejel Vaše dragoceno pismo, z dne 23. jan. Ravno isti dan mi je bil od „The National City Bank“ dostavljen poziv, da me čaka poslani denar. Za tako znatno in prav zdaj tako krvavo potrebno podporo se ne samo jaz, ampak tudi moj prevz. g. škof vsem blagim dobrotnikom, nabirateljem in nabirateljicam prav iz srca zahvaliva. Bog Vam vsem skupaj stokrat povrni s časnimi in večnimi dobrotami! Onim, ki so želeli, naj se najdenčke na določena imena krsti, sem po možnosti ustregel. Gotovo Vas zanima zvedeti, kako se bodo ostali darovi vporabili.

Poročal sem Vam že, da spada v moj neposredni delokrog osrednji zavod sv. Detinstva, ki ga vodijo skrbne sestre kanosijanke. Tudi to že veste, kako pisana družba se nahaja v njem. Pred vsem je v njem najdenišnica za tiste uboge človeške črvičke, ki niso našli milosti v očeh svojih starišev. Komaj so zagledali luč sveta, že bi jim bila ugasnila, ker so jih zavrgli, da jih ni pobrala krščanska ljubezen, jim otela življenje in jih prerodila za nebesa. Takih sem od avgusta preteklega leta krstil nad 150, samih deklic. Za te je posebni oddelek. Ženam, ki

jih imajo v oskrbi večkrat kaj dam od Vaše podpore, da se bolj materinsko zavzamejo za te revice.

Nadalje je v zavodu tudi deklinška šola pod vodstvom sester. Pouk oskrbujejo dve vešči učiteljici. Ker jih sestre same ne morejo zdrževati, sem jim obljubil, da bom iz Vaše miloščine plačeval zanje po 14 dolarjev na mesec. Rednih učenk v tej šoli je okrog 50, v starosti 7—13 let. Večinoma so to šoli dorasle zavržene deklice. Uče se vsega za življenje potrebnega: pisanja, računstva, ročnih del, kajpada pred vsem katekizma. Večje pa poučujejo tudi, kako braniti resnice sv. vere in zavračati razne paganske ugovore. Na koncu so javne skušnje ob navzočnosti g. škofa in drugih misijonarjev.

Tako skušnjo smo imeli sredi januarja. Seveda so se deklice pridno pripravljale nanjo in so se tudi prav dobro odrezale. Kako veselje, ko so jih prevz. škof nagradili s svetinjicami. Jaz sem jim pa za „likof“ kupil par kil mesa za malo boljše kosilo. Pa tudi patri osrednjega semenišča so jim poslali svoje sladke darove, ki so jih za božič prejeli. Vsak misijonar, ki pride v zavod, jim kaj prinese. Tako so srečne, četudi ne poznajo ne očeta ne matere. Te, ki so takorekoč naš domači pridelek, sem od nezavedne dobe v naši oskrbi, nam delajo posebno veselje.

So prav pridne. Lepo jih je videti, kako si sestriško med seboj pomagajo. Vsaka starejša ima pod nadzorstvom eno mlajšo, kateri mora biti sestra, da, mati. Vsaki dan po kosilu in večerji imajo skupno razvedrilo. Sprehajajo se po vrtu ali hodniku. Druga drugo za roko držeč enoglasno veselo prepevajo razne nabožne in druge kitajske pesmi. Starejše pristopajo vsaki dan k sv. obhajilu in pogosto obiskujejo Najsvetejše. Se razume, da so delničarji vseh njih dobrih del tudi tisti, ki so jim pomagali rešiti življenje in podpirajo njih vzgojo.

V deški šoli sem imel dozdej 40 učencev. Poučeval jih je en sam učitelj, Pavel Jang, dobro poučen v naukih naše sv. vere in tudi drugače dokaj izobražen. Celó angleščine se je toliko priučil, da more starejše učence poučevati. Šest ur na dan ima šole. Plače ima 18 dol. mesečno. Bolj ga pač ne moremo obremeniti. A bi bilo potrebno. Priglašenih je več učencev, ki čez dan ne morejo obiskovati šole. Le v večerno šolo bi lahko zahajali. Te pa nisem mogel otvoriti, ker nisem imel sredstev, da bi učitelja zdrževal. Upam, da mi bo to z Vašo podporo mogoče. Ta šola je za naš misijon velikega pomena. Učenci so povečini pagani. A se poleg običajnih šolskih predmetov prav radi uče tudi našega katekizma, sv. pisma in molitev. Mnogi so že obljubili, da hočejo sprejeti našo sv. vero in tudi stariše k temu nagovarjajo. Vspehi bi bili še zadovoljivejši, ko bi imeli na razpolago več in primernejših učnih sredstev. Hvala Bogu, da ste mi sedaj Vi blagi dobrotniki omogočili, si nekaj najkoristnejših stvari nabaviti. Nakupil sem več poučnih knjig, zemljevidov, svetopisemskih podob in raznih drugih šolskih potrebščin, da bom mogel svojim ukaželnejšim učencem boljše postreči.

Vsi misijonarji vemo, da pouk, ki ga moremo dati v šoli in cerkvi, ni zadosten. Isto čutijo naši večje izobrazbe željni in potrebni kristjani, kakor tudi dovtetnejši pagani. Zato zelo pogrešamo bogatejšega misijonskega slovstva, knjig, brošur, časopisov, kolikor moč nizke cene. Toda naša skromna misijonska sredstva nam ne dopuščajo kakega na veliko zasnovanega tiskovnega apostolata, kakor ga razvijajo bogato podprte protestantske sekte. A kolikor le moremo, storimo tudi v tem oziru.

Patri lazarišči v Pekingu so zamislili skromen, a zelo vpešen tiškovni apostolat. V podobi enolistnih letakov so začeli izdajati pridige, ter razne za kristjane in pagane primerne nauke. Doslej je izšlo 176 takih letakov. Izbrano, skrbno sestavljeno besedilo najprej izide v ravno tam izhajajočem misijonskem listu „Sacerdos in Sinis“ (Duhovnik na Kitajskem). Nato uredništvo pozove izobražene misijonarje domačine, ki dobro obvladajo knjižno kitajščino, naj dotični latinski letak v kitajsko prestavijo. Za tri najboljše prestave daje list nagrado. Potem izide letak z najboljšo kitajsko prestavo v veliki nakladi. Misijonarji in drugi apostoli dobrega tiska ga razširijo med ljudstvo. Za okroglih 5 dolarjev se dobi 1000 iztisov.

(Dalje prihodnjič.)

P. ADOLF:

Spomini iz misijonskega življenja.

Ojoj! Vi se v resnici nesrečni! Oba, očeta in mater imate že mrtva, ko bi človek mislil, da sta oba še živa. V resnici mi je hudo, da ste jih zgubili tako zgodaj.“

Anglež nič ne odgovori, temveč hiti rezati kos pečenke; kar se Nemec zopet oglasi in pravi:

„In Vaša žena, ali se vsaj ona dobro počuti?“

„Mrtva,“ reče v naglici Anglež s polnimi usti.

„Za božjo voljo, vse ste zgubili! In kakor kaže prav pred kratkim, ker mi tega še niste nič omenili. Gotovo ste molčali zaradi velike žalosti.“

Anglež nič ne odgovori, temveč se skloni le še bolj globoko na svoj krožnik ter z veliko skrbjo obdeluje z vilicami in nožem lepo pečenega piščanca. Nazadnje ga pograbi z obema rokama, ga raztrga na kosce in slastno obere, kakor da ne bi bil do zdaj še nič jedel. Na to si s prtom obriše usta in roke ter izpije kozarec vode.

Strežnik prinese še skodelico črne kave za Nemca, za Angleža pa skodelico čaja. Potem gresta v drugo sobo in začeta počasi piti, prvi pivo, drugi vino, pogovarjati se in kaditi. Anglež namreč pri obedu ne pije ne vina, ne piva, marveč le čisto vodo in tudi ne kadi.

„Kaj ste me spraševali pri obedu?“ se oglasi Anglež.

„Izrazil sem Vam svoje sočutje, da ste v tako kratkem času zgubili vse svoje, očeta, mater in ženo,“ pravi Nemec.

„Oho, Vi se zelo motite,“ pravi smeja se Anglež. „Vsi moji, oče, mati, žena, otroci, vsi se počutijo prav dobro.“

„Kako pa to, da ste mi rekli, da so vsi mrtvi? Ali me niste dobro razumeli?“

„Predragi moj,“ odgovori Anglež, „stvar je taka: Pri obedu je za me ves svet mrtev, samo jaz sem živ. Ko pa se najem in napijem, je svet za me zopet živ. Človekova prva skrb mora biti, da pošteno je in pije. Za te stvari, ki so najbolj potrebne za življenje, moramo čas dobro porabiti, drugače bomo prezgodaj umrli. Pri obedu jaz nič ne govorim in nič ne mislim, temuč edino to želim, da bi mi dobro postregli.“

Drugi višji razred je služba natakara. Za to službo so nastavljene po velikih hotelih le prav zanesljive in izvežbane osebe. Na te se ravnatelj zanese, kakor sam nase.

Ostane potem samo še služba kasirja, blagajničarja. Ta oseba je prva za ravnateljem.

Marsikateremu teh se posreči, da napreduje celo do ravnatelja hotela. Ta samo nadzoruje služabnike, pazi na goste in skrbi za vsa hišo. Za to mesto potrebuje kapitala, precej denarja, ker drugače ne more začeti s samostojno gostilno.

Vsi ravnatelji večjih hotelov so se na ta način izvežbali na Angleškem. Tako tudi naš ravnatelj g. Marburg, ki je bil med nami v Verdali.

Naš hotel je prvovrsten in se more meriti z najiminenitnejšimi hoteli celo v Londonu. G. Marburg v svoj hotel ne sprejme nobenega služabnika, če se ta ni izvežbal na Angleškem. Le tak more poznati Angleže, njih potrebe, njih solnčne in senčne strani, ki je dolgo let živel na Angleškem.

Tako me je podučil g. Fuks, kasir Šepertsevega hotela, o gostilniški šoli na Angleškem.

G. Marburg, ravnatelj omenjenega hotela, doma iz Berlina, je bil takrat, ko govorimo, star okrog 45 let. Po postavi majhen, pa trden in zastaven gospod, kateremu se je poznalo, da se je zavedal stališča kot vodja največjega hotela v Egiptu. Zgovoren ni bil. Midva sva se vendar le prav dobro razumela, četudi je bil on protestant, kakor vsi njegovi uslužbenci, razun par judov.

„Če zopet pridem v Kajiro, g. pater, mi je nekoč rekel g. Marburg, le pridite tudi k meni. Postregel Vam bom prvovrstno in tudi za Vaše uboge bom dal miloščine. A priti morate podnevi, zvečer kvečjemu do 10. ure.“

„Zakaj pa do 10. ure, g. Marburg?“

„Veste, stvar z našim hotelom je taka, pravi g. Marburg. Naš hotel je prvovrsten v vseh rečeh in ima zato strog hišni red, katerega se morajo naši gosti natanko držati. Po dnevi in zvečer do 10. ure lahko pride v naš hotel vsak, kdor hoče. Ob 10. uri zvečer pa naš hišni red zahteva, da morajo vsi gosti, ki imajo s seboj žene ali otroke, poslati te domov. In če ti stanujejo v našem hotelu, morajo zapustiti restavracijo, gostilniško dvorano in iti v svoje sobe.“

„Kako to, g. direktor, ali potem zaprete restavracijo?“

„O ne, tega ne! Naša restavracija je odprta celo noč do 5. ure zjutraj. Toda po 10. uri se začne nočno življenje v našem hotelu. Nočno življenje v Kajiri pa ni primerno za otroke in za gospe imenitnih gostov. Gospe, zlasti pa še otroci morajo iti v pravem času spat in počivat.“

Mi delimo dan in noč malo drugače, kakor drugi ljudje. Ločimo namreč dan do 10. ure zvečer, to je čas za vse ljudi. Drugi čas od 10. ure zvečer do zjutraj pa je čas določen samo za posebno vrsto ljudi, to je za take, kakršni so naši izbrani gostje.“

Nekoč sem govoril s predstojnikom kuhinje tega hotela, izredno tihim možem. Bil je v tem prav malo podoben večini ljudi Šepertsevega hotela, katere je Anglež vse iz Kajire prestavil na Malto. To se pravi, vse osebe tega hotela so bili ujetniki na Malti, nekateri v Verdali, drugi pa v taborišču sv. Klementa. Rekel sem torej šefu, prvemu kuharju tega hotela:

Kako je to, da so vsi vaši ljudje tako razbrzdani in celo vaš direktor, g. Marburg?“

„Kaj hočete g. pater,“ je odgovoril šef, katerega ime sem pozabil, „to prinese nočno življenje v hotelu. Tako rogoviljenje, vpitje, ples, kakor je zdaj tukaj v Verdali, je bilo pri nas dan za dnem, posebno še zimske mesece. Včasih je bilo še vse hujše, kakor je zdaj tukaj.“

„Ali pa je mogoče še hujše rogoviljenje, kakor je naše tukaj?“

„Mogoče! Poslušajte, kaj se je bilo prigodilo pred kratkim v našem hotelu. Bilo je že pozno ponoči, ura je že davno odbila 10. Plesna dvorana je bila zasedena do zadnjega kotička. Prosto je bilo samo plesišče.“

„Opomniti moram,“ dostavi kuhar, „da imamo lastno godbo leto in dan, godbo prvovrstnih evropskih godcev in ples vsak večer. Drugi hoteli v Kajiri poleti odslovijo svoje godbe, naš nikoli, ker je naš hotel poleti ravnotako zaseden, kakor pozimi. Vzrok tega je sledeči: Naši gostje so po veliki večini Angleži, posebno še angleški častniki. Čez poletje pošljejo ti zaradi vročine svoje družine na Angleško, sami se za ta čas preselijo v naš hotel. Veliko častnikov mora namreč ostati tudi poleti v Egiptu, radi angleške vojaške posadke.“

Omenjeni večer torej so bili gostje okrog polne mize in plesišče je bilo živo kakor mravljišče. Kar nenadoma prijezdi skozi odprta vrata dvorane angleški častnik. Spodbode konja, požene ga skozi plesalce in v skoku sta konj in jezdec na sredi dolge mize, obložene z jedjo in pijačo.

Kakšna zmešnjava! Plesalci, gostje, godba, vse beži skozi vrata. Več ranjenih stoka na tleh.

Mi hotelski uslužbenci, naši hlapci in policaji, ki so bili v bližini, planemo okrog mize. Dva pograbiva Angleža za nogi, da ni mogel več spodbosti konja, dva druga planeta konju v uzde, tretja dva potegneta častnika s konja. Anglež je bil ves krvav. Zadel je z glavo v luster (lestenec), ki je visel nad mizo. Zvezali smo ga, ker ni hotel dati miru. Bil je tako pijan, da ni nič vedel, kaj dela. Zdravnik mu je obvezal glavo in bolniško osebje ga je neslo v posteljo.

Pripomniti moram, je dejal kuhar, da ima naš hotel tudi lastno ambulanco, bolniško osebje in lastnega hišnega zdravnika. Te osebe velikokrat potrebujemo.

K sreči ta večer nobeden ni bil smrtno ranjen. Šuma je bilo veliko, škode malo. Zdravnik je sporočil v vojašnico, da je častnik malo bolan in da par dni ne bo mogel iti v službo. G. ravnatelj je izplačal ljudi, ki so prišli na pomoč. Vesela družba se je preselila v druge prostore. Ples se je nadaljeval v drugi dvorani, ki leži nasproti.

Ta dvorana izgleda ravno tako, kakor prva in je vedno pognjena. Preskrbljena je s pohištvo in z vsemi potreščinami za take slučaje, kakor je bil ta večer. Prah mora biti vsaki dan skrbno pobrisan po mizicah, stolih in v vseh kotih. Mi moramo biti pripravljeni vsak večer na vse in skrbeti, da gostov ne zgubimo.

Zabava v drugi dvorani je bila ta večer še bolj živa, kakor pa druge dni. Viharnega smeha ni bilo ne konca ne kraja. Vsi so občudovali častnikovega konja. Govorili so: Planil je med plesalce kot strela, pa ni nobenega pohodil. Prekucnil je z glavo par plesalk, ki so bile natejete za ta večer, pa še ranjena ni bila nobena. Skočil je na mizo ko maček, potem pa je na nji stal čisto mirno, kakor da bi bil iz bronā vlit. Temu konju bo treba preskrbeti kolajno. — Tako so govorili naši gostje, ki se na konje razumejo.

Goste, ki so bili ranjeni od lstenca, ki se je odtrgal od stropa in od razbitih krožnikov in steklenic na mizi in vse tiste, ki so ta večer preveč pili, smo lepo slekli in jih nesli v postelje. Preiskali smo njih žepe, denar pa smo dali kasirju, da ga je spravil v kaso.“

„Zakaj pa ste jim pobrali denar iz žepov?“

„To storimo iz previdnosti. Na Arabce in na navadne služabnike se ne moremo zanesti, ker bližna priložnost tatvine je za nje prevelika.“

Takim revežem, ki so preveč pili, ne poberemo samo denarja, temveč tudi vso zlatnino, ki jo imajo na sebi. In če imajo prstane z briljanti, dragimi kameni, jim večkrat tudi te potegnemo s prstov. Pozneje, ko smo jih dali spat, pridejo še drugi ljudje v sobo, posebno še po perilo in po obleko, ki je večkrat zelo potrebna, da se osnaži. Kako bi mogli mi garantirati, da jim kdo ne zmakne denarja, ali zlate ure, ali pa kake dragocene zapestnice!

Ko se drugi dan tak naš gost zbudi, dobi zraven postelje perilo in obleko, obojno lepo očiščeno in polikano. In kadar odhaja iz hotela, mu kasir izroči njegov denar in zlatnino obenem z hotelskim računom.

Včasih, navadno pri kakem novem gostu, se prigodi, to je le redko, da pride zjutraj h g. ravnatelju in mu potoži, da mu je ponoči iz obleke izginil denar in iz žepa zlata ura. Ko mu pa na to kasir oboje prinese v kuverti, se gostu razvedrijo lica.

Prigodilo se je tudi že, da je kak novi gost rekel:

„O rajt, vse je v redu! Treh funtov pa vendarle manjka.“

(Dalje prih.)

P. ANGELIK:

Pregled zgodovine frančiškanov med Slovenci.

Še predno so potekla štiri leta je minister prosvete dne 30. junija 1923¹³ ukinil gimnaziji pravico javnosti. Kot razlog za ukinjenje je bilo navedeno to, da se učencem frančiškanske gimnazije v Kamniku ne more dovoliti višjega tečajnega izpita na lastnem zavodu, ker je imenovana gimnazija popolnoma notranji zavod, ki je namenjen in velja samo za frančiškanski naraščaj. Vodstvo provincije je nato ponovno prosilo da bi se ukinjenje razveljavilo, toda brez uspeha. Odlok ministrstva prosvete z dne 17. marca 1924¹⁴ je bil zopet odklonilen. Kakor vse na svetu, tako se v državah tudi vlade včasih spreminjajo in ob taki priliki je na ponovno in nujno prošnjo provincijalnega vodstva minister prosvete z razpisom z dne 25. avgusta 1924¹⁵ odredil zasebni frančiškanski gimnaziji v Kamniku pravico javnosti zaeno s pravico polagati višje tečajne izpite.

Vkljub temu pa, da zasebna frančiškanska gimnazija državo ni stala niti pare, kljub temu da je bilo zadostno število izprašanih lektorjev na razpolago, kljub temu, da se je vršil pouk popolnoma po predpisih in so se učili vsi predmeti, običajni na humanističnih gimnazijah, o čemur se je država lahko vsak trenutek prepričala po svojem lastnem šolskem nadzorniku, vendar je novi minister prosvete štiri mesece pozneje dne 1. januarja 1925¹⁶ brez vsake motivacije znova ukinil pravico javnosti. Vodstvo provincije je z občudovanja vredno potrpežljivostjo ponovno prosilo za pravico javnosti in bilo pripravljeno ustreči vsem pogojem, ki bi se morda zahtevali. Toda vse zastonj. Ne prošnje, ne prizadevanja odličnih osebnosti niso zalegle ničesar. Sledili so po vrsti drug za drugim trije odklonilni odloki z dne 20. marca 1925¹⁷ z dne 28. maja 1926¹⁸ in z dne 25. maja 1927¹⁹ vsi brez vsake motivacije. Končno je dne 25. avgusta 1927²⁰ novi minister prosvete zopet dovolil gimnaziji pravico javnosti in pravico polagati na domačem učilišču višje tečajne izpite. Toda bilo je prepozno. Ko je

vodstvo provincije videlo, da kljub ponovnim prošnjam ne doseže pravice javnosti, kakor so jo v polnem obsegu nemoteno uživale vse druge Jugoslovanske frančiškanske provincije, tako obe dalmatinski v Sinju in v Badiji, hercegovinska na Širokem Briegu, bosanska na Visokom ter provincija otaca Trečoredaca na otočiču Galevac, tedaj je po posvetu z lektorji dne 19. julija 1927 in definatorji dne 4. avgusta 1927 provincijal Dr. P. Regalat Cebulj napravil odločen korak in kratkomalo vse klerike poslal ven na zunanje humanistične, odnosno na realne gimnazije. V danih razmerah je bilo to ravnanje edino možno in edino pravilno. Naveličali so se vedne nestalnosti lektorji ter izjavili, da pod takimi pogoji ne morejo več poučevati, kar je tudi povsem razumljivo. Kvarno je ta nestalnost vplivala na klerike in na ves njihov studij. Nemogoče je bilo, da bi kleriki studirali doma kot privatisti in na javnem zavodu polagali izpite, ker je bilo to zvezano s tolikimi stroški, da bi jih provincija ne zmogla. Na drugi strani oskrbuje številne župnije in kateheze ter vrši vsa dušnopastirska dela med verniki, za kar je bilo nujno potrebno, da imajo frančiškanski duhovniki vso po državnih in cerkvenih določilih predpisano izobrazbo. Vsekakor bi bilo idealnejše, če bi se dalo obvarovati frančiškansko mladino vsake nevarnosti pred morebitnimi in možnimi slabimi vplivi zunanjega sveta. Toda v danih razmerah je bilo treba izbrati manjše zlo pred neprimerno večjim, kar bi bila pomanjkljiva izobrazba frančiškanskega naraščaja. V šolskem letu 1929—1930 sta obiskovala dva klerika humanistično gimnazijo v Ljubljani, dva istotam tretjo realno gimnazijo in trinajst klerikov humanistično gimnazijo v Mariboru.

Opombe: Modroslovní studij.

- ¹ Dr. P. Hilarin Felder, O. Cap., *Geschichte der wissenschaftlichen Studien im Franziskanerorden. Freiburg i. Breggau 1904*, p. 11.
- ² l. c. p. 168.
- ³ Fajdiga, l. c. p. 166.
- ⁴ l. c. p. 168—169.
- ⁵ Dr. P. Thomas Kogler O. F. M., *Das philosophisch-theologische Studium der Bayrischen Franziskaner. Münster i. Westf. 1925 (Franziskanische Studien Beiheft 10)*, p. 12.
- ⁶ Cfr. Kogler, l. c. p. 17; Felder, l. c. p. 370—372.
- ⁷ Kokol, l. c. p. 47.
- ⁸ l. c. p. 57—58.
- ⁹ *Epitome vicissitudinum, quas Provincia ab anno 1778 subiit. (Protocollum Actorum Prov. S. Crucis, VI. rokopis v prov. arhivu)*, p. 627.
- ¹⁰ P. Stanislav Škrabec, O. F. M., *Sto let na Kostanjevici (Cvetje z vrtov sv. Frančiška XXVIII. 1911)*, p. 2—3; *Isti, Naša Kostanjevica (Cvetje XXIII. 1906)*, p. 340—343.
- ¹¹ Štev. 7327.
- ¹² Štev. 5204.
- ¹³ Štev. 10.804.
- ¹⁴ Štev. 6450.
- ¹⁵ Štev. 18.245.
- ¹⁶ Štev. 172.
- ¹⁷ Štev. 5451.
- ¹⁸ Štev. 12.502/II.
- ¹⁹ Štev. 14.754.
- ²⁰ Štev. 24.322.

P. HUGO:

A. Splošni.

Hvalevredna odredba.

Belgijska kraljevska vlada je odredila, da morajo državna podjetja znižati najemnino v svojih hišah za „male ljudi“. Ako ima družina tri otroke, se ji zniža najemnina za 20 odstotkov. Pri štirih otrocih za 30%, pri petih za 40%, pri šestih in več za 50%. Da bi pa lastniki hiš radi tega ne dajali prednosti družinam, ki so brez otrok, ali imajo le enega, kvečjemu dva, je vlada z drugim odlokom uzakonila, da mora biti najmanj ena tretjina omenjenih hiš oz. stanovanj rezerviranih za družine s štirimi ali več otroci. Lastniki s temi odredbami niso zadovoljni, češ, da jim grozi zguba. A vlada jih je potolažila, da bo resnični deficit krila državna gradbena zveza.

Japonski biser.

Tako se po vsej pravici imenuje svetu najbolj poznani japonski katoličan admiral Jamamoto. Pred leti je hotel zapustiti svet in se pridružiti misijonskim bratom maristom, katerih gojenec je. A dalekovidni predstojnik ga je odklonil, češ, da bo za katoliško stvar lahko več storil, če ostane med svetom. Kako prav je imel predstojnik, vedo danes vsi japonski katoličani. Kot znamenit lajik, v visoki državni službi, je z besedo in zgledom več storil za tamkajšnji katolicizem kot katerikoli misijonar. Z enako plemenito ženo sta bila prava oče in mati katoliških misijonov. Imela sta pet otrok, dva

sina in tri hčerke, ki sta jih lepo krščansko vzgojila. Sinovoma je oče dejal: Meni ni bila dana milost postati redovnik. Vidva vedita, da če vaju Bog kliče v samostan, bo to zame največja sreča. Lani pred božičem mu je žena umrla. Kakor berem v poročilu neke sestre franciškanke Marijine misijonarke, je imela v Tokio veličastni pogreb. Pokopal jo je apostolski delegat nadškof Giardini. Med pogrebno sv. mašo je mož z vsemi peterimi otroci vpril visokih civilnih in vojaških dostojanstvenikov pristopil k sv. obhajilu za ženo-mater.

Tristoletnica nunciature.

Globoko verna Španija, sedaj najboljša hčerka sv. cerkve, je konec maja slovesno proslavila tristoletnico, kar ima v svoji sredi papeževga zastopnika ali nuncijsa. Sedanjemu nunciju, Msg. Tedeschini, je svojo modro politiko te pristrčne odnošaje še poglobil in utrdil. Saj je sam kralj tretjerednik in rajni doboletni diktator Primo de Rivera, ki je imel železno roko, je bil globoko veren mož. Slavlje te 300 letnice je bilo veličastno, kakoršnih je Madrid še malo videl. Stirideset škofov, na čelu jim vsi španski kardinali, so tadan prihiteli v glavno mesto. Ljudstva je bilo celo morje. Po cerkvenih slovesnostih je bila poklonitev hierarhije in ljudskih zastopnikov. Po nagovoru toledskega nadškofa kardinala Segura e Saenz je bilo

slavljenca, ki je obenem obhajal obletnico škofovskega posvečenja, izročeni deset s srebrom okovanih škatic. V vsaki je bilo 1000 pezet (23.000 Din), ter krasen, umetniški mašni kelih. Slavljenec je kelih obdržal kot drag spomin, ves denar je pa takoj izročil nekim redovnikom, da ga porabijo za uboge.

Ali sestre — ali svetne strežnice.

To vprašanje je že staro, a vedno novo. Če kje postavijo kako novo bolnišnico, se mestni očetje sestanejo, da rešijo to važno vprašanje. Ker ti mestni očetje niso samo verni ljudje, je včasih debata prav živahna. Tudi na češki Kutni gori, kakor poročajo „Lidove Listy,“ je bilo tako. A ti očetje so bili vsaj tako pametni, da niso hoteli kar na celem sami odločiti. Na vse strani so razposlali vprašanja, katere so bolj priporočljive, ali sestre ali laiške strežnice. Od 87 bolnišnic so došli odgovori, seveda ne od strežnic, ampak od uprav. Rezultat je bil sledeči: 15 bolnišnic ni bilo samo odločno za sestre, ampak prav tako odločno proti civilnim strežnicam, 45 bolnišnic je bilo za sestre, ne da bi izreklo sodbo o civilnih strežnicah, 10 bolnišnic je izjavilo, da namerava svetne strežnice nadomestiti z redovnicami, 12 bolnišnic se ni odločilo ne za te, ne za one. Proti sestram sta bila le dva zdravnikarja. Če bi bila bolna, bi bila najbrž tudi ta dva zanje glasovala.

Roparjem v strah.

Vsa ameriška velemesta so obenem velebrlogi roparjev. Zlasti v večernih, kaj šele v nočnih urah, nisi nikjer varen, da ti ne bo kak kavalirsko oblečen ropar pomolil revolver pod nos in zašepetal: Roki kvišku! Brezverske državne šole in njim sledeče nižine življenja, so kovišča takih temnih elementov, ki hočejo brez dela po ameriško živeti. Da bi se to, kar je mnogim narav-

no poklic, omejilo, so v Los Angeles sprožili misel, da bi po parkih in drugih javnih prostorih nabili deset božjih zapovedi, tako, da bi jih vsak lahko tudi ponoči bral. Upajo, da bo po njih marsikateremu roparju odpovedala roka, predno bo zahteval, naj jih drugi dvigne. Saj bo marsikateri popolni pagan prvič bral deset božjih zapovedi, dasi so, razen zadnje, zapisane v vsakem srcu, četudi močno zabrisane. Predlog zdaj proučuje posebni odbor za javno moralo.

V zavetje resnice.

Njujorški metodistovski pastor Dr. Selden P. Delany, župnik cerkve Marije Device, ki je ena največjih in najlepših v mestu, se je odpovedal župniji. Sprva javnost ni nič vedela zakaj. Pozneje je začelo časopisje namigavati, da se je zagledal v katoliško cerkev. Uganilo je. Prve dni julija je postal katoličan. Ker ni oženjen, namerava iti v Rim, študirat katoliško bogoslovje in postati katoliški duhovnik. Pripadal je takozvani anglo-katoliški struji, ki v vsem posnema katoličane. Zato se ne sme nihče čuditi, da je bil doslej župnik pri — Mariji Devici.

Če gre za denar.

Firma Subirana, v Barceloni na Španskem, je razpisala prav lepo nagrado 50.000 pezet, to je okrog 390.000 Din za onega kiparja ki bo zamislil najboljši model za vpodabljanje presv. Srca Jezusovega. Prejela je 82 različnih vzorcev. Zastopani so španski, francoski, nemški, italijanski, belgijski, švicarski, danski in avstrijski umetniki. Največ vzorcev, 23 po številu, deloma zelo drzno zamišljenih, je došlo iz Nemčije. Kdo je bil tako srečen, da je dobil čedno nagrado, poročilo ne pove. — Dvomim, če je „Zlata knjiga“ presv. Srca J. za dotične gospode tako privlačna.

B. Redovni.

Iz življenja sv. Antona.

Iz mladostnih dni sv. Antona nam je le malo znanega. A se vedno kaj novega odkrije. Naš pred kratkim umrli redovni zgodovinar, Dr. Lenart Lemmens, je v Florenci našel neko legendo o njem, pisano okrog l. 1275. Iz te izvemo, da je bila ena sestra sv. Antona v Lizboni omožena. Njen edini najdražji sinček je padel iz čolna v vodo in utonil. Šele čez tri ure ga je neki ribič potegnil iz vode. Oče je pripravil vse potrebno za pogreb. Mati je v svoji obupni žalosti prosila svojega brata, naj mu izprosi življenje. In res otrok je odprl oči in bil kmalu zopet prejšnji živahni fantiček. Imel je takrat pet let. Ne mati ne sinček nista na to pozabila. Pozneje je tudi on postal frančiškan. — Treba pomisliti, da je to legenda. A vsaka legenda ima svoje zgodovinsko zrno. In to zgodovinsko zrno bo, da je sv. Anton res imel nečaka frančiškana, ki ga je potegnil za seboj v samostan.

Princezinja frančiškanka.

V mestni bolnišnici v Duesseldorfu je 12. apr. tega leta umrla frančiškanka S. Cecilija roj. princezinja Frančiška Loevenstein, hčerka kneza Karla Loevenstein, ter sestra znanega voditelja nemških katoličanov, kneza Alojzija Loevenstein. Celih 40 let je kot bolniška strežnica požrtvovalno negovala bolnike po raznih bolnišnicah in opravljala najnižja dela. Deset let je delovala po ameriških bolnišnicah svoje redovne družbe. Poklicana nazaj v Evropo je bila l. 1920. prideljena duesseldorfski mestni bolnišnici. Po naravi obdarovana z izrednimi vrlinami srca, oplemenjenimi in posvečenimi s Frančiškovim duhom, je bila prava mati vsem bednim, zapuščenim in strtim. Med sestrami ni nikoli pokazala, da je po rodu kaj več kot druge nižjih in najnižjih stanov. Bila

je prava hči sv. Frančiška, ki se je globoko zavedala, da je človek le toliko vreden, kolikor je vreden pred Bogom.

Proslava Ludvika Necchija.

Poročali smo že o smrti vseučiliškega prof. Necchija v Milanu, ki je testamentarično odredil, da morajo v vseh objavah o njem staviti na prvo mesto njegov najčastnejši naslov — tretjerednik. Vseučilišče presv. Srca Jezusovega, katerega diaka je bil, mu je sedaj priredilo spominsko slavlje. Govoril je njegov rektor P. Auguštín Gemelli, O. F. M. S hvaležnostjo se je spomnil svojega duhovnega očeta, ki ga je iz socialista prerodil v redovnika - duhovnika. Naslikal ga je kot drugega Comtardo Ferrinija in izrazil upanje, da pride čas, ko bo obema priznana čast altarjev. P. Anton Santarelli postulator reda za svetniška proglašanja, je opisal rajnega kot vzor tretjerednika.

Kitajski banditi na delu.

Iz „krvavega vikarijata“ Ichang o katerem smo poročali zadnjič, prihajajo nove vznemirljive vesti. Banditi so razdejali dva misijona belgijskih frančiškanov. Misijonskih žrtev zaenkrat ni bilo, ker so bili misijonarji in sestre pravočasno obveščeni o preteči nevarnosti in zbežali v varnejši kraj. Ne ve se še, kaj je z irskimi misijonarji na sosednjih misijonskih postajah. Tudi usoda sester frančiškank Marijinih misijonark, ki vodijo na eni teh postaj sirotišnico, je trenutno še neznan. Novega apostolskega vikarja Msg. Gubbelsa, ki je na potu v to roparsko gnezdo, pač ni zavidati. Mu je ob posvečenju v škofa nekdo prav dejal, naj ima vedno sklenjene račune o svojem življenju.

V spomin Krištoiu Kolumbu.

Na otoku San Domingo, kjer je Krištof Kolumb leta 1492. stopil na

ameriška tla, bodo temu velikemu odkritelju zgradili orjaški spomenik. Ze l. 1923. je vseameriški kongres, na katerem je bilo zastopanih 22 tankajšnjih republik, sklenil, na ta način proslaviti njegov spomin. Takrat so razpisali tudi nagrado za najboljši osnutek spomenika. Umetniki 45 narodov tekmujejo za nagrado in umetniški sloves. Došlo je 451 osnutkov. Letos se bo odločilo, kateri bo sprejet. Kolumb je bil rojen v Cogoleto, malem mestu blizu Genove. Bil je tretjerednik sv. Frančiška. Frančiškanski gvardijan v Rabidi na Španskem P. Juan Perez mu je v luki Palos dal zadnji blagoslov za srečno vožnjo.

Aleksander Manzoni — tretjerednik.

Manzoni je pisatelj svetovno znana romana „I promessi sposi“ (Zaročenca), ki je bil prestavljen v nešteto jezikov, tudi v slovenščino. Za Dantejevo „Divina Commedia“, je to najbolj znano italijansko lep slovno delo. Dolgo so se kritiki prepirali, je-li ena glavnih oseb v romanu, P. Krištof zgodovinska, ali izmišljena. Sedaj je stvar pojasnjena. Kapucin P. Mavricj di Villa di Serie, je nedavno izdal knjigo o kapucinih v Cremoni. Na podlagi zgodovinskih virov je dokazal, da je bil P. Krištof zgodovinska oseba. Potem, ko je svojega nadležnega nasprotnika ubil, je zbežal in našel zavetje v starem kapucinskem samostanu v Cremoni. Tam je ostal in postal kapucin spokornega in zglednega življenja. Manzoni je tedaj svojega P. Krištofa oblikoval po naravi. Milanski kardinal Schuster je pred kratkim povabil lombardske kapucine, da so imeli v Milanu vrsto predavanj „O frančiškizmu pri Manzoniju“.

Ganljiva skrb za dušo.

P. Tiburcij Wand, frančiškanski misijonar med Papago Indijanci v Ameriki poroča: Nekega zgodnjega jutra močno zapoje hišni zvonec. Takoj sem vedel, da mora biti nekemu sila. Hitro vstanem in grem

gledat, kaj je. Pred vrati stoji Indijanec in mi pravi: „Oče, moja žena je smrtno bolna in vas nujno želi.“ — „Malo potrpite, grem takoj z Vami.“ — „Oče, ni treba, sem jo s seboj pripeljal. Zunaj v avtomobilu čaka.“ — „Kako to?“ — „Smo Vas klicali po telefonu, a ni bilo odgovora. Prosila me je, da naj jo kar na avto naložim in sem pripeljem, ker se boji, da ne bi bilo prepozno. Mislim sem, da mi bo na potu umrla. Vendar se je v neki hiši toliko opomogla, da sva mogla nadaljevati pot.“ — Prenesli so jo v hišno kapelo. Ko sem jo z vsem previdel, jo je mož v umirajočem stanju zopet odpeljal deset milj daleč proti domu, da če mogoče njena dva otročička svojo mamico še enkrat živo vidita.

Komaj ušel smrti.

Slavni albanski pesnik - frančiškan P. Jurij Fišta, je pred kratkim komaj ušel strašni smrti. V glavnem mestu Scutari so Albanci otvorili prvo narodno tovarno za cement. Slavnostni govornik za to priliko je bil priljubljeni P. Fišta. Proslavljal je novo podjetje kot prvi začetek albanske narodne industrije. Množica je z velikim zanimanjem in burnim odobravanjem spremljala njegova izvajanja. Takoj po končanem govoru je ravnatelj tovarne odredil prvi obrat strojev, ki so si ga častni gostje ogledali. Med njimi je bil seveda tudi slavnostni govornik. Ogledujoč si razne naprave, se mu habit zaplete med kolesje obratujočega stroja in ga z veliko silo potegne k sebi. Spremstvo je kar okamenelo strahu, ko je videlo, da ga stroj vsako sekundo lahko zmelje. P. Fišta je pa imel toliko prisotnosti duha, da se je v tistem trenutku vrgel na tla in tako še pravočasno dal priliko, da so stroj ustavili. Dobil je le dolgo, a ne smrtno nevarno rano. V bolnišnico, kamor so ga pripeljali, je dobil od vseh strani Albanije častitke. Kralj si je dal vsak dan poročati o njegovem stanju.

C. Drobne vesti.

S. Felicita Beauvois, ustanoviteljica nekega pariškega dispenzarija, kjer ubogim dele hrano, je dobila nagrado 15.000 frankov, ker se vedno smehlja. Ubogi jo poznajo pod imenom „mala smehlajoča sestrica.“ Nagrado je razpisala akademija za moralo in politično znanost. Če bi bilo več takih nagrad razpisanih, bi kmalu zginili kisli obrazi. Seve, vedno in od srca se more smehljati le globoko v Bogu zasidrana duša.

V Ameriki pohaja dva milijona otrok v brezverske državne šole, kjer ne slišijo nobene besede o Bogu, prej katero proti njemu, ko zanj. Školje sedaj resno razmišljajo, kako bi se dalo te male pagančke, ki bodo enkrat veliki pagani, rešiti.

Pred nekaj meseci je bil priprost mehiški duhovnik Amecua Orozco od avtomobila povožen. Danes je njegov grob že božja pot. Čudežna ozdravljenja se gode na njem. Ako se bodo izkazala kot pravi čudeži, znamo kmalu dobiti prvo avtomobilsko žrtev na altarju.

Državna radio postaja v Honkongu na Kitajskem oddaja vsako nedeljo tudi eno katoliško točko, vsako tretjo nedeljo pa katoliško sv. mašo in blagoslov z Najsvetejšim.

Število katoliških cerkva v Ameriki je od lanskega leta naraslo od 12.442 na 18.940. Število metodistovskih cerkva, ki je glavna protestantska sekta v Ameriki je nazadovalo od 29.742 na 26.130.

Na vseameriškem sestanku Marijinih družb v Chicagi, letošnjega julija, je bilo 3400 zastopnikov in zastopnic. Marijina družba, moška in ženska šteje po celi Ameriki okrog milijona članov in članic.

V Stainforthu na Angleškem so tamkajšnji rudarji v prostem času sami postavili cerkev za kakih 250 oseb. Ker so bili med njimi tudi

razni profesijonisti, so vse sami naredili. Eden jo je celo poslikal.

Belgija je imela svoj narodni evharistični kongres od 25.—31. aug. Vodilna misel vseh govorov in razprav, tako na kongresu, kakor v katoliškem časopisju je bila: Katoliška akcija v svojih odnošajih do presv. Evharistije.

Anglež Alfred Wood, ki je bil mrtvouden, je v Lurdu čudežno ozdravil. Ko se je vrnil domov, ga je pričakovala 3000 glava množica znancev, da se na lastne oči prepriča, če res sam hodi.

Iz francozke Kanade je lani odšlo v zunanje misijone 141 misijonarjev in misijonark. Tam bivajo še stari verni Francozi in veliko se dela za misijone. Vsako leto kje priredijo misijonsko razstavo. Odtod tako bogati misijonski naraščaj.

Slepi virtuoz na glasovirju Anton Javelak, Ameriški Čeh, je po mnogih sijajno vspelih koncertih širrom Amerike zapustil svet in stopil v karmelitski samostan.

Bivši častnik italijanske armade Karl Pelizzi, svoj čas profesor matematike in fizike v Buenos Aires, pozneje inštruktor vojvode D'Aosta, je bil letos posvečen v duhovnika. Star je 65 let.

Poljska ima sorazmerno najboljši podprte roke za misijone. Lani in letos ji je bila priznana palma. Sorazmerno pravim, ker drugače je na prvem mestu Amerika, ki je letos zbrala 1.410.000 dolarjev.

Francozka vlada je imenovala za člana častne legije belgijskega franciškana P. Apolarja d'Hooge. Zaslužil je. Že 20 let je misijonar v Carigradu. L. 1922 je v Anatoliji z nevarnostjo lastnega življenja otel smrti 800 Francozov, Italijanov, Grkov in Turkov.

???????? VPRASALNI KOTIČEK ?????????

P. HUGO:

1. Kolikokrat je treba opraviti sv. spoved, kdor se hoče udeležiti vseh odpustkov? — F. Š.

Kdor hodi vsak dan, ali skoraj vsak dan k sv. obhajilu, torej vsaj petkrat tedensko, zanj sploh ni predpisano, kolikokrat mora iti k sv. spovedi, ako mu ta ni nujno potrebna. Drugače zadostuje iti dvakrat na mesec, ni potrebno ravno na 14 dni.

2. Ali se sme redovna molitev III. reda obrniti v kak posebni namen, n. pr. za duše v vicah, za umirajoče, za sv. Očeta itd. — A. B.

Ce smemo vsa svoja dobra dela s takozvanim heroičnim dejanjem v take namene obrniti, se sme tudi ta redovna molitev. Pripomniti pa moramo, da ta redovna molitev nikakor ne more nadomestiti kake druge bratovske molitve. Tako je izrecno izjavila kongregacija sv. oficija 11. jun. 1913 in papež Pij X. je to potrdil.

3. Imam Marijino podobo s podpisom Madonna della Sedia. Kako bi se to v slovenskem reklo? — M. A.

Marija na sedežu bi se to reklo slovensko. Original je naslikal slovenski italijanski slikar Rafael. Pravijo, da ko je v duhu umetniško zasnoval, ni imel platna pri rokah, pa jo je kar na dno nekega stola naslikal, da bi mu ideja ne ušla.

4. Kako naj človek ravna pri notranjih navdihih, da bo pravo zadel? — A. A.

To je vprašanje, na katero je težko kratko odgovoriti. Vir navdihov je trojen: Bog, satan in človek. Iz katerega teh virov je navdih v danem slučaju, je težko povedati. Včasih govorijo vsi trije, tako, da je treba navdih razkrojiti v božji, satanov in človekov. Splošno pravilo pri presojevanju navdihov je: „Preljubi, ne verjemite vsakemu duhu, temveč duhove preskušajte, ali so od Boga...“ 1. Jan. 4, 1. V posameznih slučajih je treba poslušati, kako duh govori, da se spozna kateri govori. Dober duh govori mirno, sladko, božajoče. Zli duh govori nervozno, strastveno, burno.

5. Ali velja 12 Očenašev pri pobožnosti „Zlatih rož“ za tretjeredniško molitev? — J. Č.

Tistim, ki jim pobožnost „Zlatih rož“ ni znana bodi povedano, da jo je vpeljal rajni dekan Lendovšek v Makolah. Obstoja pa v tem, da se moli vse tri dele sv. rožnega venca. Ker ta pobožnost od najvišje cerkvene oblasti ni bila nikoli kot posebna bratovščina potrjena, tudi nima nikakih lastnih odpustkov. Ker je tedaj zasebna pobožnost, četudi po škofijstvu odobrena, njeni Očenaši lahko nadomestijo tretjeredniške, samo Slava Očetu itd. je pri 12 treba dostaviti.

Ljubezen do resnice.

Blizu mesteca se je razprostiral temen gozd. Že več tednov sem ni bilo varno hoditi skozi, zlasti še v večernih urah. Parkrat že so roparji napadli popotnike ter jim ugrabili vse.

Mlad premožen trgovec se je nekega dne radi svojih opravil zelo zakasnil v mestu. Hotel pa je biti na vsak način zvečer že doma, ker bi bila sicer njegova žena v velikih skrbih radi njega. V majhni vasi pred gozdom je skrbno pregledal svoj samokres, vsedel se je na motorno kolo ter se naglo odpeljal. Mračno je že bilo, ko je prišel v gozd. Pošastno je zrlo vanj temno drevje in vse okrog je vladala smrtna tišina. Čuti je bilo samo motorjevo drdranje.

Tedaj se zasliši naenkrat močan krik: „Stoj!“ „To so roparji!“ mu je šinilo skozi glavo. „Ne boste me ujeli,“ si je mislil in pognal svoje kolo, da je drvelo s hitrostjo puščice. Toda, naenkrat zadene ob trd predmet, ki je ležal na cesti, ter se ustavi.

V tistem trenutku skoči iz grmovja šest zakrinkanih postav, ki mu grozijo z napetimi samokresi. Tudi sam je dvignil svoj samokres, toda, ker se toliki premoči ni mogel upirati, ga je umaknil. Obrnil se je k roparjem: „Kaj hočete?“ „Vse kar imaš pri sebi,“ mu odgovorijo roparji.

Kaj drugega je hotel ubogi gospod, kot da je dal napadalcem svojo uro, verižico in denarnico. Zlobneži so se veselo zakrohotali, ko so pregledali bogati plen.

Naenkrat se obrne poglavar roparjev k trgovcu ter ga vpraša: „Odkod ste vi?“

„Iz mesta sem,“ je odgovoril trgovec.

„Kako Vam je ime?“ je vprašal dalje ropar.

Trgovec je bil v zadregi. Hipno ni vedel, kaj naj mu odgovori. Ako pove pravo ime, ga bodo najbrž obdržali pri sebi in njegova žena ga bo morala za visoko ceno odkupiti. Če jim pa pove kako izmišljeno ime, ga bodo roparji izpustili in čez dobro uro bo že pri svoji ženi. Kako bi se ga razveselila! Toda, moral bi tako povedati napačno ime. Lagati bi moral.

„Ne, tega pa za ves svet ne!“ je vzkliknil „To sem obljubil Jezusu pri prvem sv. obhajilu in svoji materi, ko me je na smrtni postelji poslednjikrat opominjala. Naj se zgodi, kar hoče, povedal bom resnico!“

Tako je tudi storil. Povedal je roparjem svoje pravo ime. Glavar roparjev je postal pozoren in je vprašal: „Kako pa je bilo ime vašemu očetu?“ Tudi na to vprašanje je odgovoril trgovec odkritosrčno.

Tedaj je povabil glavar svoje tovariše k sebi ter jim šepetaje nekaj dopovedoval. Trgovec je bil medtem v smrtnem strahu. Bal se je za svojega očeta in svojo ženo.

Ropar se je vrnil zopet k njemu ter mu rekel: „Prosti ste in morete domov. Nihče izmed mojih vam ne bo storil žalega.“ Trgovec je strmel in ni mogel verjeti. Ropar mu je zato še enkrat ponovil: „Prosti ste! Lahko takoj odpotujete. V hiši vašega očeta sem prejel pred mnogimi leti veliko dobrega. Tega nisem pozabil. Tu je vaše premoženje! Vsedite se na motor in se odpeljite!“ S temi besedami mu je izročil denar, verižico in uro.

* * *

Trgovec se je srečno vrnil domov. Pogostokrat se je spomnil z veselim srcem, kako ga je ljubezen do resnice rešila velike nevarnosti.

Križarski kroj.

Zadnjič sem vam opisal svečano križarsko uniformo, o kateri sem rekel, da je ne bo zmožel vsak. Stane namreč 120 Din. Zato smo vpejali še preprosto uniformo, ki je pa kljub temu prav lepa. To je bel pavolnat sviter z rjavimi okraski na rokavih in zdolaj; na prsih pa ima rjav križ. Kroj stane od 25 do 35 Din. Ravna se po velikosti posameznih dečkov. Ker torej ni drag, si ga bodo lahko nabavili prav vsi Frančiškovi križarji. — V eni izmed prihodnjih številčk bomo priobčili sliki obeh krojev.

Lučka z neba.

V oktobru bo začel izhajati nov list, ki se bo imenoval „Lučka z neba“. To bo cerkveni list za mladino ter ob enem glasilo Frančiških križarjev in sestic sv. Klare. — Njegov namen bo voditi vse otroke k Jezusu, ki edini je prava Lučka z neba. — Posamezna številka bo stala 50 par. — Vsaka druga številka bo imela prilogo „Jezusovi dnevi“, nekakšno izpraševanje vesti za otroke. — Listič bo prinašal tudi lepe slike, povestice, pesmice... z eno besedo: mnogo resnega in mnogo veselega. — Razumljivo je, da bodo imeli svoj poseben oddelek v lističu Frančiškovi križarji in sestrice sv. Klare, kjer bodo našli vse, kar je zanje potrebno. — O tem lističu pa prihodnjič kaj več.

P. ANGELIK:

Kronika III. reda.

SMARJETA PRI NOVEM MESTU, okr. Novomesto; ust. 18. 4. 1883; voditelj: Perko Ivan, župnik; odbor: Zvonc Ignacij, Perše Ana, Vrtačič Marija, Eržen Ana, Kaliger Marija, Bašelj Marija, Granda Marija, Jerele Alojzija; število članov: moških 18, ženskih 203, v novicijatu 15; naročnikov Cvetja: 8; delujoči odsek: dobrodelni; okoliš skupščine: 2300 duš.

ŽALNA, okr. Ljubljana; ust. 19. 11. 1872; voditelj: Šolar Josip, župnik; odbor: Fink Anton, Erjavec Uršula, Križman Marija; število članov: moških 3, ženskih 241, v novicijatu 35; naroč-

nikov Cvetja: 10; delujoči odseki: evharistični, za oplešanje cerkve, časniški; okoliš skupščine: 1250 duš.

SV. PETER V GORNJI RADGONI, okr. Sv. Trojica v Slovenskih goricah; ust. 27. 7. 1893; voditelj: Gaberc Martin, župnik; odbor: Lančič Janez, Gril Jakob, Sattler Matija, Keblar Anton, Klobasa Magdalena, Kančič Liza, Weis Ana, Janšovec Ivana, Merčnik Marija, Osojnik Ivana; število članov: moških 60, ženskih 276; naročnikov Cvetja: 15; okoliš skupščine: 5600 duš.

DOLE PRI LITIJI, okr. Novomesto; ust. 10. 1. 1886; voditelj: Filler Venceslav, župnik; odbor: Novak Albin, Tomc Anton, Grčar Mihael, Jesenšek Frančiška, Oblak Marija, Avbelj Barbara, Medved Antonija, Sluga Jožefa, Kordin Marija, Savšek Frančiška, Kotař Marija, Medvešček Marija, Knez Ana, Oblak Genovefa, Zavrl Jožefa; število članov: moških 58, ženskih 170, v novicijatu 9; naročnikov Cvetja: 20; okoliš skupščine: 11000 duš.

„BLAGOR MRTVIM, KATERI UMRJEJO V GOSPODU“: ška le: Godicelj Neža, Lipnik Leopold, Vidomšek Jurij, Perbil Blaž, Jezernik Marija, Martinšek Ana, Toter Neža, Koren Ana, Vodušek Marija. — Sv. Trojica v Slovenskih goricah: Šeneker Marija, Ledrark Marija, Frlan Jakob, Golob Marija, Drvanjšek Marija, Križan Antonija, Denk Ivana, Fras Marija, Pravdič Apolonija, Simončič Matilda por. Zavrl, Zelenik Alojzij, Dvoršak Vincenc. „ZAKAJ NJIH DELA GREDO Z NJIMI“ (Raz. 14, 13).

Razno.

V molitev se priporočajo:

Pokojni udje armade sv. Križa v Mariboru: Alojzija Stuber, Terezija Krajnc, Jožef Brezner, Marija Kocbek, Janez Mihelič, Jurij Bezjak, Marija Potočnik, Leopolda Ferk, Marija Krajnc, Marija Kocmut, Marija Žel, Jožef Petek, Alojzij Postrak, Marjeta Novak, Alojzij Fras, Marjeta Kolman, Marija Jegerič, Elizabeta Žnidarič, Jožefa Vuže, Antonija Lenartič, Elizabeta Škof.

DAROVI:

Za frančiškanske misijone:

Za gladujoče v Šiensi preč. g. Josip Fon, Ajdovščina Din 293; za gobave v Šiensi po P. Krizostomu ena neimenovana Din 200, druga Din 50; neimenovan po P. Hugonu Din 10; Črepinko Ana Din 15; neimenovani dobrotniki Din 227; neimenovani za gladujoče v Šiensi Din 20; neimenovani za kitajske misijone po P. Hugonu Din 30; neimenovana po p. Krizostomu za trpeče v provinciji Šiensi Din 1000.

Za cerkev sv. Frančiška v Šiški:

Neimenovane osebe Din 55.

Za kruhe sv. Antona:

G. Belec Anton iz Sv. Križa pri Ljutomeru Din 100.

Za kolegij sv. Antona v Rocnem:

Neimenovana iz Maribora Din 50; neimenovana po P. Hugonu Din 50; g. Marn Franc, Laško Din 24; Dolničar Ivana, Maribor Din 100; Duhovniška III. redna skupščina v lavantinski škofiji Din 200; neimenovana po p. Hugonu Din 30; za kapelo v Rocnu ena neimenovana Din 10, druga Din 20.